

שמות לה ויקהָל

אַפְּרוֹד וְלִחְשָׁן: כ וְאַתְּ הַבָּשָׂם וְאַתְּ
הַשְּׁמֵן לְמַאוֹר וְלִשְׁמֵן הַמְשֻׁחָה
לְקַטְּרָת הַפְּמִים: ט בֶּלְעָיִשׂ וְאַשָּׁה
אֲשֶׁר נִדְבָּב לְכֶם אַתֶּם לְהַבִּיא אֶלכֶל
הַמְלָאָכה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְעֵשָׂות
בְּיַד־מֹשֶׁה הַבִּיאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל נִדְבָּב
לְיְהוָה: פ שְׁלִישׁ כַּשְׁתִּמְנוֹת שְׁלִישׁ וְיִאמְרָה
מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּ קָרָא יְהוָה
בְּשָׁם בְּצָלָל בְּרוֹאָרִי בְּזִיהָור לְמִתְהָ
הַזְּיָדָה: ל וַיִּמְלֹא אַתָּה רֹוח אֱלֹהִים
בְּחַכְמָה בַּתְּבוֹנָה וּבְדִעָת וּבְכָל־
מְלָאָכה: ט וְלִחְשָׁב מְחַשְּׁבָת לְעֵשָׂת
בְּזָהָב וּבְכֶסֶף וּבְגַחְשָׁת: ט וּבְחַרְשָׁת
אַבְנָן לְמִלְאָת וּבְחַרְשָׁת עֵץ לְעֵשָׂות
בְּכָל־מְלָאָכת מְחַשְּׁבָת: ט וְלִהְוָת

לקט בהיר

תחללה נספהה רוח מכם וכנהלה כחית' (מזה י"ח): (בג) הגס אכזר למל רקס י"ז ועם סוף פ' מנטפיטים, הומנו
לען עוז וטפטם, שקתה לו למטה עד יי' גומר צמו וטס הצעין
וכבשו, ולו' לר' רכਮוב לויוקו נ' יטוקין, יומס צבונו
בדלון ומשנען, יומס ק' נוציא טור דקיה נטה אל מרטי, ומטה אל מרים טמקרלה נפקה אל נדי' טרלטן גונמיהיס סביחיטה
ונכו ק' ג'ר, וגנו צו' ל' ג', וגנו צוללן יג' גensis דכליתן זקנאנד' (ס' ט'): ואפקל צמאנוטס וזה מר דבינו 'גנס
גנא, וגנו צו' ל' ג', וגנו צוללן יג' גensis דכליתן זקנאנד'

אור החיים

ג. הביוואן צנ' יטראלן מדס לא. סטורה מעידה על כלות יטראלן טכני. כלנו כמילי חכמה בלימוד, עוד צו לטול מה דעתך פירוש דבר יקירה מדסה: שכתוב צפ"ג דיזמיה (ל"ח) כל זית גדרו לנו רנו. ולחזרות נון וו. פירוש נוד שץ למד על מנת לחם קפישים כל זית חתיניהם לנו. המכוסים רצום מהקי חכםת צו נכו, וכודיעענו כתוב צו עלה קלו יתמה. משלוי

אדור בהייר

(ח) כל סכום זה מ้อมל, ובפלט מינוח נני יחולן לדנה לה).

אונקלום

ש��ע באפורא ובחוושנא:
וית בוסמא וית משחא
אנהרותא ולמשחא דרכותא
תקתורת בוסמא: ט ב' גבר
תחתה דאתעריע ליהוון עמיהן
ויאתאה לבל עברתא ר' פקר י'
מעבר בירא רמשה איזהייא בני
ישראל נתקא קרט י' ואמיר
שה לבני ישראל חזו רבי י'
שומם בצלאל בר אויר בר חור
שבטה דירדרה: לא ואשלי' עמה
ית בואה פון קרט י' בחכמתה
סוכתינו ובפרע ובכל עבריא:
ויאפַא אומנין? מעבר
דרהבא וככספא ובנושא:
ובאוננות אבן טבא
אישלם ובונראות אעא למעבר
כל עבידת אומנין: ר' יאלפא

۱۱۷

המחלקה נספהה לח' מכם וכונתכם כתיכת (פ"מ י"ח):
) חור. נספה כל מוריוס (ב') כו"א (הנה מה י"ג - סופם
 כל' מוד' א' חכמו, א' חכמו,

אור החיים

ג. הביוואן צנ' יטראלן מדס לא. סטורה מעידה על כלות יטראלן טכני. כלנו כמילי חכמה בלימוד, עוד צו לטול מה דעתך פירוש דבר יקירה מדסה: שכתוב צפ"ג דיזמיה (ל"ח) כל זית גדרו לנו רנו. ולחזרות נון וו. פירוש נוד שטן למד על מנתך לחם כספים כל זית חניטים לנו חכמים רז'וס מהקי חכם. צו נכו, וכודיעענו כתוב צו עלה קלו יתמאן (מדלי

אדור בהייר

אונקלום

איתיאו כ' ב' דארים ארמות
בכף גומש איתיאו ית אפרשותא
גראם יי' וכ' ר' אשתחב' עמה
אשי' שטין רב' עכידת פלחהןא
איתיאו כ' וכ' אחותה חביבת
רב' בא בירחה מעז'א יומין בר
עוג' ית פק'א וית ארוננו ית
צבע זהורי וית בז'א: כ' וכ'
נש'א ראתרעד' רב'ה עטנו
בחכמה עז'ו ית מעז'א:
ס' ורב'א איתיאו ית אכני
בור'א וית אכני אשומותא

ב-ט

שורות חולמים לו מהחסים כולם בפיו: (כ) טו א' העזום. סי' ב' כייטה הולומות יתירה^ט, טעל ג' נז' כבוזס (כ'יו) טווען הווטס (פ'ה פ'ז): (כ') והונשאט הדיביאו. הלר ד' נון מוכ רלו נטילים נכתנדז' זמונוכת קומזע נחתלה וצמלחה קומזקן אל כתנדז' צטנדז' צטנדז' (כ'ז), טעל קך חמורו נטילויס, יתנדז' קזרו מ' שטמנדז'ן ומבה שטחסירין אל מטליעין הוועג, כוון צאטצלאויז קזרו חט הא כלל פטמאר (ז' ז') וכטמלה ב' קיטקה ד'יס, חמורו נטילויס, מ' טעלינו לטנות, בז'ווחו חט חגנו טטאַס וגוו, נך כתנדז' זטנוכת קומזע צטלאַ (פ'ר' ז'ז'), ולפי זטנטעלן^{טט}

ונמהוגר נצעל מי היו מקדן תומחה: (בא) צה"ן לומר שהמנדרן חמך כל-כך ישלל ומון מוחה שפי'ו לחם סלהניאס, סלאטאן גן ממען כ, מדחמר והגניזת פלירוטו כלל מה צהמאנין עד עתה לו הגניזת פטיטו, טהיל"ז וכ ריליאן ולחם גנאי סקס וגו' הגניזת זגי'ו (ב"ב): (כב) הסט אכוינום סקימה לטוביה כדי לזכות בס לחם זמן בס, חיל גן כי לאס נפקוד צי-שלל צימברו, ומה קיו' עוטה טוטיס לה רוי סכלל מביב'יס גס הולניאס, וזה גורייס מוקוד לאמנדרן מוקוד סולן וויל"ע לאחמן מ"ה י"ה צפוף (ונח"ז):

אור החיים

כו. זה נשאם וגו. נוד בנהו (החרוניקי) ונחנו חסר מטו בזעום נחכם נפי:

אור בחר

סוכן, אלג'ין ציון על מנת מילוי תפקידו, נומר צכל מה סוכנות מגן מוט סיס למלכיתם נבדקה, סוכון נקנו נזק זה. מכוון פירוט נזכר.

תריז שמות לה ויקהיל

תְּחִשִּׁים הַבִּיאוֹ כִּכְלִימָרִים תְּרוּמָת
כֶּסֶף וְנַחֲשָׁת הַבִּיאוֹ אֶת תְּרוּמָת יְהוָה
וְכֵל אֲשֶׁר נִמְצָא אֶתְוֹ עַצִּי שְׂטִים לְכֵל
מִלְאָכָת הַעֲבָרָה הַבִּיאוֹ כִּי וּכְלָא-אָשָׁה
חַבְמַת-לְבָב בִּידָה טֹו וַיְבִיאוּ מִפְתָּה
אֲתִיה-תְּכִלָּת וְאֲתִיה-אַרְגָּמָן אֲתִ
תוֹלְעָת הַשְׁנִי וְאֲתִיה-שֵׁשָׁה כִּי וּכְלָ
הַגְּשִׁים אֲשֶׁר נִשְׁאָ לְבָן אֲתָנָה בְּחִכְמָה
טֹו אֲתִיה-עָזִים כִּי וְהַגְּשָׁם הַבִּיאוֹ אֲתִ
אָבָנִי הַשְׁהָם וְאֲתִ אָבָנִי הַמְלָאִים

אונקלום

קָרְבָּה אֶל־הַמֶּלֶךְ לְעֵשֶׂת אֲתָה
וַיַּקְהֹן מִלְפָנֵי מֹשֶׁה אֶת בְּלִדְתְּרוּמָה
אֲשֶׁר הָבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לִמְלָאכָת
גְּבֻרָת הַקָּדֵשׁ לְעֵשֶׂת אֲתָה וְהָם
הָבִיאוּ אֱלֹיו עַזְרָה בְּבָקָר
בָּקָר: וַיַּבְאֵל כָּל־הַתְּכִימִים הַעֲשִׂים
אֶת בְּלִמְלָאכָת הַקָּדֵשׁ אִישׁ־אִישׁ
מִלְמָלָכָתוֹ אֲשֶׁר־הָמָה עֲשִׂים: וַיֹּאמְרוּ
אַל־מֹשֶׁה לְאמֹר מִרְבִּים הָעַם לְהָבִיא
מִרְיָה הַעֲבָרָה לִמְלָאכָה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה
לְעֵשֶׂת אֲתָה: וַיַּצְוֵל מֹשֶׁה וַיַּעֲבֹר קָרְבָּן
בְּמִתְנָה לְאמֹר אִישׁ וְאִשָּׁה אֶל־יעַשְׂוֵי
נוֹתֵר מִלְאָכָה לְתְרוּמָת הַקָּדֵשׁ וַיַּבְلִיא

לקט בעיר

۷۱۲

פְּנֵי דָל: (ב) מִדֵּי הַעֲבוֹרָה. יוֹמֶר מַכְרוֹ לְוַרְקָרְסָ) מוכנד כר עטיל ונדיב יותר מן שעני א) חן נורק עזוזה: (א) וַיְבָלָא. לְדוֹן מַגְעַשָּׂכָ) (היילק): נְזֻזִים עַל סְכָמָוג, חַלְמָה רְגֻזָּה לְפָרָס ב' כְּרִים, חַלְמָה סְמָמָס ו' לְיוֹם מַס קְמַקְמָת, חַלְמָה פִּירְעוֹז יוֹמֶר מַן, כְּמוֹ חַמְלִיס מַחְכָּמָה וּמְפַרְיוֹזָה יוֹמֶר מַן זַב וַיּוֹמֶר מַן פָּ, וּמִינָם מַדְדָה תְּלִילוֹ חַמְרָה יוֹמֶר מַן דִּי, וְכֵרְלָה לְנוֹו נְפָסָת חַמְלִיס כְּמוֹ דְמָהָה מַלְכָה מַלְכָה נְמַלְכָה הַעֲבוֹרָה בְּעַדְוָה וּמוֹמָן תְּלוּרָה סְהַמְגִילָה שְׁוָדְגִילָס כְּמוֹ כ' שְׁעָתָן צִוָּס וּשְׁעָתָן סְמָלְחָה ח' שְׁעָמָה, חַלְמָה הוֹמָס נְעַנִין לְוַרְקָרְסָ) שְׁעַדְוָה, טְהַרְבָּה כְּכָרְלָה סְמָנִילָה י' כְּמוֹ כְּמָה דְמָהָה תְּלִילָה מַלְכָה נְמַלְכָה הַעֲבוֹרָה, וְלְפִי' חַמְרָה לְמַהָמָה, וְלְזַבְזָבָה כְּיַין עַל כְּסָעָם נְעַמָּו, לְגַלְגָּלָה מ' כ' וְלְכָלְגָּלָה גַּגְסָה (סְס' כ' ו') לְגַלְגָּלָה מַהָמָה (מַהָלִיס מ' י'') לְגַלְגָּלָה רַמְמָה, וְלְזַבְזָבָה כְּיַין עַל כְּסָעָם נְעַמָּו, לְגַלְגָּלָה מַהָמָה וְלְזַבְזָבָה כְּיַין עַל כְּסָעָם נְעַמָּו.

אוצר החיים

יוס טעל גאנזק ממון קאָריכַכּ צער קאָיזַהו צוֹס

טומנוּם:

ו. זהם כינויו מילוי עוד (וגו' יי'). פירוש מדברים
בignumת כסם מלכלה כמו שהלמך מטעו
ל כלת וגוי וטל נזס וכל כפרחים לשלט עטנאל
ד' מרבביים כסם להגיון. כסם וכי רע בדרבי
שיקיס גזיה הילגיאו צהויגוות זכין
לכבוד ולמחלה, הן לנו זכין לקבול על כבודם גזית
ס' מהזקק וכקס' וגוי מילן על כבודם מעשי מליכתם יוס
ו יומיש לי עסוקים כי ומצייניס מליכתם יוס
אור בחר

אור בהיר

ב) סלול נטקי קריין נקבעו צוט דנֶה, והוא הכל מוקן במס נטהילם, ולמה טהון נטהילו גומו נפצע טה.

אונקלום

ה'hab ב'לבה הוא ואלהי'אכ בר אוחספה לשבטא דר' לה אשלים עמוון חפימות ל'בא מ' עבר כל עכירות נער ואfon וציר בתכלה בארגונא בצעו זהורי ובבוצאי ממחי עברי ב'ל עבירה ומפלוי אומנוון: ועבד בצלאל ואלהי'אכ ב'ל נבר חפימ' ל'בא ר'יב 'חכמא וסוכתנוטא בהוון מ' מרען מ' מעדר ית ב'ל עכידת פ'חן קורשא ל'כ' ר' פקר יי' כ' וקרא משה ל'בצלאל ולאהלי'אכ ול'כ' נבר חפימ' ל'בא ר'יב 'חכמתא ב'ל ראתרע ל'בה ל'מךרב

תקייט שמות לה לו ויקח

נָתַן בְּלֹבֶן הֵוָא וְאַהֲלִיאָב בְּנוֹ אַחִיסְמָךְ
לְמַטְהָדָן: כִּי מְלָא אַתֶּם חַכְמַת־לְבָב
לְעֵשָׂות בְּלִמְלָאכָת חֶרֶשׁ | וְחַשְׁבָּב
וּרְקָם בַּתְכִלָּת וּבְאַרְגָּמָן בְּתוּלָת
הַשְׁנִי וּבְשָׁשׁ וְאַרְגָּן עִשְׂיָה בְּלִמְלָאכָה
וְחַשְׁבָּבִי מַחְשָׁבָת: עַלּוּ אַזְעָשָׂה בְּצַלְאָל
וְאַהֲלִיאָב וּכְלָל | אִישׁ חַכְמַלְבָּב אֲשֶׁר
נָתַן יְהֹוָה חַכְמָה וַתְּבוֹנֵה בְּהַמָּה
לִדְעָת לְעֵשָׂת אֶת־בְּלִמְלָאכָת עַבְדָת
הַקָּדְשָׁה לְכָל אֲשֶׁר־צָוָה יְהֹוָה: וְיִקְרָא
מְשָׁה אֶל־בְּצַלְאָל וְאֶל־אַהֲלִיאָב וְאֶל
כְּלִאִישׁ חַכְמַלְבָּב אֲשֶׁר נָתַן יְהֹוָה
חַכְמָה בְּלֹבֶן כָּל אֲשֶׁר נִשְׂאוּ לְבָבָו

קפט בחד

כל מריס סיטה", אולם מהפכו שלון וזה חור קן כלב מפני קויל
העטן (ב' ב'): כד פ' מוח ממס קתולוירט סכמואס מלן
שלר חמייניג נאך נקיומו טס נלדו כמו שנטה נזנעלן להא
ומומואה על עוצץ מלנכה, עוד הפסוטו לאלו גולדומינו קות
וחילאניך וויל' (ומכמת "וואו" מײַרְט) מלן אוּסס וויל' וועטה
שׂוּיָּוֹסָהָאָה... בְּרוּ אֶתְמָהָר.

אור השדים

כ' לנשות כי נוריות כמה פרטיו כלו חומנות, וחסיטו ככחוג ועטב גנוגן וגויי) הם כל מלחתם לא) פירוטם כלום אפס מלחתה מנטה עוזקה בקדחת כל נטח וזה כ' כי יט עוזקה סתמכות ועוזקה כל עז ונבדקה בהגנום וכלהונגה, ומול ולמד ממה שטהור ז"ל (שצ' מ"נ) כי כת' מלחות כוון כי מתקדש ומתקדם מתקדשים מוכן כי ניזוס מהר וזה וככלו נפוחות צבאס כל פרטיהם סתמכותם כלו מילחתם כל כרכובים:

אור בחר

(א) מינימום רביעון. (ב) ופירוט גנו כלבו גנו ני לא פוע ארכט' לפורום.

3

תקנו מדרש

פרקshi תפסה

מדרש

ישראל להקדוש ברוך הוא. להר, שהעמיד הוד ותדר במשבען שהיה בתננו של ישנאל. ורבנן אמר ר' חייא אמר, להר, שעה שבשבטים מדבר לו במשבען. ואיתה. ואתו אהילאכ בן אחיסמך למשה בן שמוט חצראון בכלב. אמר ר' חייא בן פין, שהיה מן השפחות, מה כתיב בו, ובני בן לחשים (בראשית מ'). אמר הקדוש ברוך הוא, יבוא ויינזיג לו, שלא תהא רוחו גסה, שגדול וקצתו שווין לפניו הקדוש ברוך הוא. אמר ר' חייא, לעולם אל יגיט אדים בקבודו, המשבע נעשה בשני שבטים אלו. וכך בית ספקדש בן עשויה, שלמה מיהויה וחירם מדן, שנאמר, בן אלה אלמנת הוא מפעטה נפטלי (פלחים כ' ז), ובדבורי הרים כתיב בן אלה מן בנות בן (דברי הימים ב' כ'), שהיה אביו מנפטלי ואמו מדן. אמר הקדוש ברוך הוא, בעולם הזה שעשיהם משבען ומקדש שהו בוחמה. ולעתיד אני אבנה את בית המקדש ותkehה מקפת בחומה אש, שנאמר, ואני אהיה לך נאם כי חומת אש (בראשית כ').

(יד) **ויתן אל משה קבלתו.** בך פתח רבינו תנחומה בר אבא, לך אדרני האCKERה ולנו בשיטת הפנים (פניאל ט). אמר רבינו תנחומה, אפלו בשעה שאנו עושים אCKERה לפניך, מביטין אנו במעשינו וננו מחריבין. אין לנו שעיה שאנו בראים בזרוע אלא בשעת בעור

עץ יוסט

אין לך גודל כי משפט יהודה. שהוא פלה: ובני זו חשים. וכן היה ירוד כי לא היה לו רק גודל גם היה מון מלונות, נמצא מון בני מגבירות היה ירוד ביה שטעינה מון מלונות וכו' גמי מלונות היה ירוד במא שלא היה לו רק בו אך, דאס לא בן אף שלא היה לו רק בו אך לא היה ירוד בשבל זה גודל יוסט שם לו לא היה רק ביה, ואם גם איזו רוחק מפכו בדור עד שיטא קרא יהוד גאנדו (פה ח'א): (ה'ך) בך פתח רבינו תנחומה. דרש יונתן לשו מטבח וחסד, ולחייב מימי לך ח' אCKERה ואגב אורחא מפרש לה בכתה מייל וחויר לנוינו דינו יי צדקתו למת לנו חיים בחיותם עזקיקים גאנדו (פה ח'א): מביטין אנו במעשינו ואנו מתבישין. פרוש, שאף שאנו עושים אCKERה אין לנו מכח לשאל מלפיד דבר גאנטונג, אין לנו מטבחים מפאישינו מרים שנט מקרים להזקה (פה ח'א): אין לנו שעיה שאנו באים בזוע אלא בשעת בעור בפרטות ודי מועל זכר בראראי רחה פרשה א'. ועל קיות זה שרש זעיר לכל מטבח, היה פשקיינו אלו באלו קימנו וקבלו כל מטבח, ועל בו יבאו בזוע ולא נביט

תקנו מדרש פנחומה פרשת כי תפסה

ויהי בני הארץ חצראון ומול (בראשית מ'). וכתיב אחד אומר, ואחר מות חצראון בכלב אפרטה ואשת חצראון אביה ותדר לו את אשchor אבוי קבעל (רבבי לטבים א' ב). וכי יש ארם מת בארכם שהו אומר ואחר מות חצראון בכלב. אלא מה הוא. משפט חצראון, בא כלב אל אפרטה, זו מרים, שפרו ורבו ישראל על יריה. וכתיב, ופטת עזבה ויקח לו כלב את אפרטה ותדר לו את חור, וחור הולד את אורי, ואורי הולד את בצלאל (שם). וראיה בן שובל הליד את יחת, וימת הליד את אחומיי ואת לסר, אלה משלוחות הארכתי (שם). בצלאל, שם שקראה לו אמו → אמרו. וקדוש ברוך הוא קרא לו חמשה, על שמו של משבען של אביה. ראה, שקראה קדוש ברוך הוא לכל ישראל ששהו מתקנו מבראשית לעשות את המשבען. בן שובל, שהוא בא להעמידו. יחת, שנמן חתיתו של קדוש ברוך הוא על ישראל. אחומיי, שאקה את

עץ יוסט

של בצלאל היה בנו של כלב בן שבר, לקני שאמר דעת ברוך הכא לאו בגדי יהודיה מפש מירין דצראון בו בנו יהוד ולא בנו זקורי לה בנו דבני בנים קרי חם בנים, וכי גמי חור או על פי שאינוי בנו של יהודיה מפני שהוא מזען קרי ליה בנו (פה ח'א): ובתוב אחד אומר, ואחר מות חצראון כ'ו. הביא דרש מקרה זה לאו משום דמחיי קרא דבתיב ואחרי מות חצראון בכלב אפרטה אייכא למושיע דצראון אפרטה אייכא בר מסטרון בן בנו של יהוד משום דבכלב אפרטה ממשיע שם מוקם שקראה בו אל שם כלב ואשותו במו שפרשו קצת מהperfישים, ואם חוו שברון בו פרץ זה הוא זריך שאם בן קיה מאיני סארע ותיה יוטר מperfישים ושנה שברוי נולד בקה שענים קדם שירדו למקרים, ולכו קיה קראה שחוזא צראון אסר שנולד להזקה, ואפשר שהיתה לדתנו שענים קרביה אסר גאנדו מקרויה, ולפי זה לולס בני יהוד פרץ וצראון ובתיב דברי סיקים אייכא למיפור בנים מפש קיו, להכי קאמר דאי מפה לא איראן, דמאי זקח לא פאי בצלב אפרטה, תא משפני שפרוש, משפט חצראון בא כלב אל אפרטה, וארע עלי פישטוב בצלב, יתפרש בשטי מלות, כמו ותאקר לאח בגד, מלכים תדאנו עפי, מעה גאנדו (פה ח'א): זו קריים, שפרו כ'ו. שמי קיה פזעה מהפיה אל מלדים: וראיה בו שובל הליד. אף על גב דלא בתיב סאקרוא בתר קרא ופטת עזבה גו', אין לנו לתרור אל דברי סקמוני זקורים לברכיה שדקרים דברי קבלה וקדים להו שובל אל הוליד את יחת וגנו: שקראה לו אמו, נסח אחר אפרטה. בו צרך לופר (אות א'ב): שהראה מקדוש ברוך הוא למשה ולכל ישראל. בן הוא ברוכה: בן שובל, שהוא בא להעמידו. רצונו לופר שחייב פמשן, וזרש שובל נוטריקון שהוא בא להעמידו: אחומיי. שאקה כי, שעיל ימי הפטשן שראו בבוד ה' רגעו וחלו מפנו:

אונקלום

בְּאָרֶץ מִצְרָיִם: וְלֹא יִשְׁמַע אֶלָּכֶם
וְהַרְבֵּיתִי אֶת-אֶתְחָתִי וְאֶת-מִזְפָּתִי
וְאֶנְיַנְהֵה אֶת-לְבָב פְּרֻעָה
בְּאָרֶץ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּאָרֶץ מִזְרָחָה: וְאֶנוּן אֲקַשְׁתָּה
בְּאָרֶץ דְּפָרֻעָה וְאֶסְמַנְתִּי יְתֵא-תְּחִמָּה
וְאֶקְבַּל מִנּוּן פְּרֻעָה וְאֶת-
הַשְׁמָשָׁה בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל.

၁၁

לעלו יונטעינו צחוני פרעוכ: (ג) זאנַי אָקְשָׁה.
 מהר סאלרטשין וסתרויס נונגדי וגלוי לפני שלון נהמת
 מה צומומו נונגדי כוכביס להח' נט' טלאן (טז'ו').
 זוכ' ל'!) שיקטב ל' צ'י ר' ט' (ט'ו'), למגען ברותה צו
 טחומי וטכליו לח' גבורותיו, וכן מדויט סל קבוזט
 דורך כו' מאי פולרנוטע על צהוםוטס כדי שיטמעו
 ערולל ווילוח, שנגמ' (ט'ו' ז') שכירין גויס נטמו
 גוותס וגור למליחי לח' היילו' הווי פקחי מוסר, ווּפְךִי
 ל' פ' כי נחמאס מוכת כרלהזוטע למ' נטמו זויהק כ'
 ז' מוחאוא' אום.

פרק חמ"ט

בהתולכ רמל ווֹי לְקָפֶכּ וּגְוֹ וְכַלְעִיטִי וּמוֹדִיעַ וּזְהִרְןַן מְלֹרִים וּגְוֹ, הַצֵּל קְדוֹס לְקָנְכָס שְׁלֹמֶר כִּי
שְׁלֹמֶר שְׁירָבֶכּ מוֹפְתִים יוֹסִיף פְּרָעָה בְּרַכְעַ עַל
חַטָּאתָו פְּשָׁע וְלֹא יְלֹא בְּמַעוֹת כְּתָלִימָותָו מַכְסָ
כְּתָלִימָתָה מַכְסָ (לְיוֹנָיָךְ), וּכְן טִיב דְּכִיבָּג (לְקָמָן יִ
כִּי) הַל וּמַקְפָּךְ רְחוֹת פְּנֵי וּגְוֹ, וּמוֹדִיעַ כִּי לְמַכְסָ כִּי
בְּנַטְחָתוֹ כִּי הַל כּוֹם גָּדוֹלָה כִּי תְּקָפָה וּמִידָּיָתָן כִּי יְדוֹ
פְּיִ מְמֻכָּה בְּכִורָותָו עַל דְּכִיקָּה חֲמָרָה (דְּכִיקָּה כִּי) וּמִלְכָוָה
שְׁלֹטָפָה זְהִוָּה). וְהַמְּרָכָבָה כְּבָנָה חָלִילוֹ לְחַמְּתָה זְהִוָּה
מִכְחָה זְוּעָמָה כִּי זְהִוָּה מִמְּשָׁתָּכְנִיכָּל כְּהַמְּרָסָה זְלָל
(מִכְלָמָמָה וּסְרִיָּה צְהָלָן) חָלִיל וְלֹא מְלָחָק וְלֹא שְׁרָף וְלֹא

אור בהיר

(ז') פירוש זה שיטר נזכר בפרק זה לפראט כב', בסוג קוראים נזכרנו דמויו והנמה סיטה כב', המכון שיטר נזכר בפרק זה לפראט כב' ומקצת קוראים. ע"ז) סלול טיעו סקן, זיקוק לאבו דלי צלול טעמן. ע"ח) פירוש חפץ שנזכר בפרק זה לפראט כב' מציין הווין יונגן מיליס כ. ע"ט) וככלורוט בצלול האגדה, זו מלת כוכנותם. מככ.

אונקלום

אליה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְפָנֵי יְהוָה הִנֵּן אָנֹי
עֶזֶל שְׁפָתִים וְאֵיךְ יִשְׁמַע אֱלֹהִים פְּרֻעָה:
כִּי זֶה יְהוָה אֲלֹמֶשֶׁה רָא
נְתָפִיךְ אֱלֹהִים לְפְרֻעָה וְאַהֲרֹן אֲחֵיךְ
יְהִיבָה וּבְיוֹאָה: אַתָּה חֲנִינָה בְּלַב
יְמִילָּה עַמּוֹד פְּרֻעָה וְיִשְׁחַח יְתִיבָנָה
חָא אָנָה יְקַרְבָּנָה מִמְּלָלָה וְאַכְדָּין יְקַבְּבָנָה
מִנִּי פְּרֻעָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה לְמֹשֶׁה חִזְקֵי
סְמִינָה רְבָבָה לְפְרֻעָה וְאַהֲרֹן אֲחֵיךְ
יְהִי מְתַרגְּמָנָה: כִּי אַתָּה תְּמִילָה יְתִיב
כִּי דִי אַפְּקָרָנוּ וְאַהֲרֹן אֲחֵיךְ
יְמִילָה עַמּוֹד פְּרֻעָה וְיִשְׁחַח יְתִיבָנָה

ר' עזרא

שליחותיו: (ב') ויאמר משה לפניו ה'. כיון קהילתי שתעורר למלול כן צי יתלהל לנו שםנו הלי, ומגש כהנוג כלון צוין סכפוקן במענוין, וכן כיון קתמא שלודס כתהנו רוחז על קירלהונטה: (ג') גתתיר אלחוים לפערעה. שופט") ווודא לדרותו דמכווי ויסורין פדי - מהו: יהודה נבייאך. מתרגומו מטורגנטק⁽²⁾, וכן כל פלאן נבויה להס במכחיה ומושגנרט⁽³⁾, ומשמעו לעם דצער סוכחות, וכשו מגוילת (עמוי כ' ט' צ' ניב⁽⁴⁾ שפהים, יונוג חכם (מפל' י' ה', ויכל מכתגות דשומולן פ' א' ט', ובגען⁽⁵⁾ קולין לו פרעונגען⁽⁶⁾: (3) אתה תדבר. פעם החתן⁽⁷⁾ כל שליחות ומליחות כפיו שמעון מפי, ותכחן מהך א) ו' יקיא פ' מיגם מלדים, כמו מהר יוטיען מלדים (נקון כ' ב' ח'), וזה מזוכה למסה עטען פון פיעס דע מע הלי, אונגע לרומו יטמע מהר מוכן ווילוין (ב' ב'): (ב) פ' יקיא ממעשים וממלחין וממעיע דלריין, כמו נצעי למפרץ ומטעיע דכני פק' כ' נמי צאנטעל מלוי (רא' א'): (ג) דעם ורכינו פ' מיטט פלון ניך ונכילד טווך מהר כס, סנס אונגעmiss מסקר הילגנער⁽⁸⁾, ענג זה מצעיל רלהה מטומולן וילן מושגנרט⁽⁹⁾, פ' טולן הפטוק מסמגנרט⁽¹⁰⁾, וואה צהמאל דטומולן פירוטו דספער צמוהל⁽¹¹⁾ כי אס קמדודר מניג'וות סנס צאנטקר הילגנער⁽⁹⁾, וילן קיקא נק מפסוק (גראטהיט כ' ו') האכט מהם הילץ כי נגייל סול, ועסן הין עיין כלל דלינטו וגאנחו, כי מלהר צולדס קדזוק וקורון לקיוט טו סונט

עורך התייחסות

שלטונה כמו שפיררכנו, היה מחייב לומר לו כי גען כרמו זחפת ויסי סעל על עטוח סמלס צניעס יידער. ואלוós הָס כוֹך מַהְפֵך עַטְמָה מַזְבָּח זֶה זֶה סימח מהחק כוֹם וסיב נכס ליטין ולג' סי סס הָצָר הָמָל כִּי וגו' כס סמזרים וגוי' כס שום צמלוֹת. טניכס ימד זה כוֹך צוֹס דַּיְצָר כ' שעודרים בראתקין על יטילל גמדער, נס הָס כוֹך

אור בahir

עג) ודרכו זו נרמו מוקט פראטה קה' גומולו הכה המלדריטס ומוקט לא חומר ויאן, ממה שטען כן פראטה קה' לחן רומו מוה. עד')

מקורות
וציטוטים
בפ' חנוך אמר בפ' טהרה לילא א. ורואה לעיל עמוד 26.

ב. מהחמאean. ס. שט
יד הובא לתוך אותו מס' מילולא בשל שירה
ס' ה' הובא להליכמו ת' אות רלא. עמלק 'א' יושם קדושין איז. שמירר ת. איב. ס. ת. ליקט רימה ורואה ש. של, זיב ורע רמי חתקכה.

כג ילקוט שמעוני וארא ז,א

כג שמעוני וארא ז,א ילקוט

פ' פג וארא ז,א ילקוט

מקורות
וציטוטים
בפ' חנוך אמר בפ' טהרה לילא א. ורואה לעיל עמוד 26.

שנאמר (רניאל ה, כב) "וְעַשְׂפָא כְּתוּרִין לְךָ יְטֻמָּוֹן", והוא בטהרה ותיה
אתון אותו ברכמות ברכה ותיה נוישכים אותו, שנאמר (חבקק ב, ז)
ישר ברכמות ייחיתון, שפעשה מיתה לכל ברכה ותיה, ובתנו'כ' כאנ' ח'
ונ' שפעשה חthon לכל בהמה וחיה, יعيش, יואש מנין, שנאמר (רכח' ב, ז)
נאתני מות יהודע באו שרוי הורה ונשתנו למלך, מהו ישתחוו
נאדר שעשו אותו אלה, וקבל עליו, שנאמר (שם, ס) "או שמע הפלך
אליהם". ותרע לנפשו, שנאמר (שם, ס) "זאת יואש עשו שפטים".
טרעה עשה עצמו אלה, ותרע לנפשו, שנאמר (דימת מה, ל) "הנני
עתנו את פרעה (הפרע) [חפרע], מהו חפרע, שקבב פרעון
מהקדוש ברוך הוא. ודוש חפרע כמו הפה, מלשון פרעון. דבר אחר,
חפרע, מלשון גלויל, שפע עצמו נקבה, באנן שנאמר (כמבר ה, ח)
ונפרע את ראש האשה". לפיך אמר הקדוש ברוך הוא למשה,
כי שפעה עצמו אלה, ראה נחתיך אליהם פרעה, לפה, (קהלת
ה, ז) כי בעה מעל בעה שמר ונבהים עלייהם", וכן השפלה הקב"ה את
טרעה להראות שהוא יתרך גבה על כל הגבאים, ואמר הקב"ה למשה קני אלה
עלנו ושעה אותו שחוץ בעולם, והיינו בכתב (איוב מא, כו) "את כל
בבה יואה (והוא מלך על כל בני שחוץ". וכי משפטים אין הקדוש
ברוך הוא רואה, והיא כתב (וכירה ה, ז) "ענין ד' הפה משותטים
בבל הארץ", ומהו "את כל בעה ראה", אלא הן גנותני שרוכן
נפש עלייהם ומגביהם עצמן ועושין עצמן אלהות, מה הקדוש ברוך
הוא עשה להם, מראה אותם לבריות ועשה אותם שמי בעולם.
לצוז ולען. אמר הקדוש ברוך הוא, (ירמה כב, כר) "אם יספר איש
במסחרים ואני לא אראנו נאם ה'", אם י└ך אנשים וינגע בתורה וינשב
לו, אני מראה מעשי לבריות, והוש ארנו כמו ארנו והינו ארנו לאחרים,
ובן אם יספין אנשים עצמן לעישות עברה אני מראה אותו לבריות,
שנאמר "אם יסח איש במסחרים" (שם) "אני לא אראנו נאם ה'" הלא
את המשפטים ואת הארץ אני מלא", קפלא מפנו העליונים והתחתונים
כלומר אני מפרש אותו בעליים ותחנים וראה שחוץ ואני מפרש רשותו
לבריות.

ב' דבר אחר. אמר לו הקדוש ברוך הוא, לא בשבייל שבראיי לך →
אליהם תהא רוחך גפה עלה, אין אתה אלה אל פרעון. וכן
הוא אומר (לעיל ג, ב) "ונדבר אליהם אל משה ויאמר אלה איז ה'",

על פפה ה'. שנאמר (רכח' א כת, כב) "וישב שלמה על כסא ה'" (כ"ה תנומת
כאנ' ח). מלך בשר זדים אין רובין על כסא, והקדוש ברוך הוא
הרביב לאלה על סוסו, ומהו סוסו, של הקב"ה, סופה וסערה, שנאמר
(חנוך א, ג) "ה' בסופה ובשערה דרכו", וכתיב באלו (מ"ב ב, יא) "יעיל
אליהם בסופה ונשפטם בשרבטו של הקדוש ברוך הוא שנאמר (לעיל ד, ז)
ויניח מטה את מטה האללים בידו", מלך בשר זדים אין לובשי
ענינה שלו, והקדוש ברוך הוא נון עשרה שלו? פך הקדש ומזה
ערעה של הקב"ה, כהן פז, שנאמר (שה"ש ה, יא) יDAO כהן פז. (כ"ה שם)
שנאמר (חולים כא, ר) "תשיח לראשו עטרת פז", מלך בשר זדים אין
לבושים לבושו, וישראל לבשו לבושו של הקדוש ברוך הוא ונענו
ליישראל ומהו לבoso זע. שנאמר (חולים צג, א) "לבש ה' זע", שנאמר (שם
ט, יא) "ה' זע לאמו פז", מלך בשר זדים אין קורין בשמו במו
קייסר אונוקטום בסיליאוש, ואם נקראי באחד מטעני מטעני איזו, אבל
קדוש ברוך הוא אמר למזה תרי עשתית אותך במותי לפרטעה,
אני נקראי אללים וכו' בשם בראיי את העולם שנאמר (בראשית א, א)
"בראשית פֶּא אֱלֹהִים", וכו' בשם ראה נחתיך אללים פרעה. הר
חולוק מכובדו ליראיו.

כ' דבר אחר, ראה נחתיך אללים. אמר לו הקדוש ברוך הוא, לפי
שפעה עצמו אלה, הוריעו שאינו בולם בעולם, בריני עשה איזה
עליו אללים. ומפני שפעה פרעה את עצמו אלה, שנאמר (יחוקאל
כט, ג) "יען אמר לי זראי נאנו עשתינו", אני הוא שבראיי את עצמי.
לפייך ראה אותך ויאמר שהו אלה. (כ"ה תנומתean ס. זהה אשר פארבעה
בני ארים שפעה עצמן אלהות ותרענו לנפשם. שלשה ממאות
העולם ואחד בישראל, ואלו הן, חירם וביבנצר ופרעה ווואש.
חירם מבין, שנאמר (שם כת ב) "אמור לנגיד צר כה אמר ה' אליהם
יען בעה לבוד ותאכר אל אני", ולפי שפעה עצמן אלה הרע
לנפשו, שנאמר (שם, ז) "שחת חכמתך על יפעתך על איז
השלכתיך" גנו. נובךנצר מבין, שנאמר (ישעיה י, ז) "אעללה על
בבמי עב אדפיה לאליזון". אמר לו הקדוש ברוך הוא, תיז, (שם, טו)
אי אל שאול תזרד אל ירכבי בור. מה עשה לו הקדוש ברוך
הוא, גנלה אותו עד שהוא במלכותו, והאלילו עשב בברחות.

דיזומם [זך יט]. וככלה
ממחמתיקן וגענין וס' זי
סנגרים נטהה. ווימתה נ
לונרים ממס טהרי צמי

דמישם מספיקים

אג' געיג' לדעת קרט
קקדומוט זמאנס דלט
חוורי. זטטרכט זאש
זונטאלט נמענד מאפַי
זונ"כ וו צל עז ליאַה ז
מאדלען מון נמי וויט
שם דזה בור קבוצ
אָגָרְבָּר יְוָנוֹן רְלִמיִּן
געיגלע געל לְמָתָה דְּכָל
צְמַקְמַת מְקוֹמוֹת עַיִּן
טְמַפְּלֵל צְלָנָה וְצִיְּגָלוּ
הַצְּרוֹדָה. ל' אַלְפָלְסָה
הַחֲיוֹתָה סְנַהְדָּרִין כִּי.
סְנַיְּמַפְּיִינִין. וְעַיִּן ט
לְמַמְמִית. וְלֶכֶל חָנוּ הא
וְכָנוּ טְמַלְתָה נְזָרָה
בוֹ טְהַלְתָה זְימָה ק

לככם פגולה ומלר נסכת
הניל צמס סון מדילס זו צן
פְּרַב דְּסָכְלַת בֵּית הַמִּלְחָמָה לְ
סְלִילָת אֶס נְקָמִין וְלְפָמָה
פְּגַן תִּימָה טְמוּנִי טְמִיכָה

עטטו להר��, ולן יי' כהנוי, והיא בען טוֹס כלהוי, וממר פַּלְמָה, ווְלִין' כבמר פַּלְמָה, סְפָּרוֹת סִימָה גְּמֻרָה לְלִוּזָה, כְּחוֹרֵךְ נְכָעָם כְּסִימָה הַגִּימָה גְּדוֹלָה לְכַפְּתָה. מַיְסָה לְכַפְּתָה מַן זֶה כְּרָכָה. מַוְּרָה, תְּלַבְּקָה כְּסָה לְמַקְרָב כְּגַם גַּגְמָה כְּמַחֲנָה. סְפָּרוֹת מְמַכְתָּה וְלָהָם חֲוֹתָם כְּצִוְּיוֹן מְמַכְתָּה וְלָהָם חֲוֹתָם דְּבִירָה אַמְּתָהן עַל נְכָעָם כְּסִימָה. וְעַלְתָּה שֶׁ מַקְרָבָה קָלָבָה עַל קָדְמָה מְמַמְלָאָה, וְמַקְרָבָה קָדְמָה עַל קָדְמָה מְמַמְלָאָה, וְלְכָלְכָלָה מַעַן צָעִיף בְּגָוֹלָה. מְמַנְלָעָה נְצָרָה כְּפָלָה כְּמַמְלָעָה מְמַנְלָעָה נְצָרָה וְסִירָה, סִסְמָה צְוָרָה וְסִסְמָה צְוָרָה. וְגַם כָּלָבָה צְבָאָרָה מִסְמָרָה. שְׁתִּילָה זוֹרֶה סְפָּרוֹת, מְמַשְׁקָה, סְכִינָה וְצְבָאָרָה מִסְמָרָה. וְדַסְתָּה בְּבוֹרָה הַיְהָוָה אַפְּהָה חַווָּה כְּבָבָה הַגְּנוּזָה בְּגַנְגָּן עַלְמָתָה לְסִפְלָתָה וְלְסִפְלָתָה.

חטיפות יום טוב

מדות פרק ה

חטפות יום טוב

מתקנים נוראים יצרו אוניה. וכך נ"ל דילג צל טן
ימיה ונקרמה לפכם ענץ חיינו טעמל נפי טנה
פליטין לאן גדול ו' ימיס לפפי יוס'כ וומכטן גוּ
מפליטין הוּמו ו' ימיס לפפי טריפט בפליך ומטען מנטק
כל'ג דפרא קומפליטין הוּמו

אלה מודת ע"ג צער קמיס קול השמע פטלייטי אגדלות ע"כ. מלה ממנה ממלכתן כי מופוכת ציון פרק ג' מ"ל כהמוניה דף ק"ה הארכימט ממנה דלעיל ס"פ כל וצממי אדריכל צח' דסקוטס כו"ם נ"ה הילך ליטו נ"ד דרכין ליטו נפי רעו"ל קול השמע פטלייטי אגדלות דוק לאטס קלן החכם סס צער קעלין: אחורי שוויזן. מהלך

מלאת שלמה

פלטלרין וכו'. כדי מזכיר גנמלו פ"ק ייומל דף י"ט ולרך טעםomas נקראת לפכת בען ווילמי נאכגומ הילטנ"ד פ"ה מה' נ"ה זכמתן ספיטה כל ען ואוקטה לו מלע מטען נך חארלה כל ען קיל מונט שמלסיט סטולו נמייע כל ען. וכמ"ס במתנה ג' פ"ק לדמן. וניתה בהז גודליך, והי

לֵה דָלֶה לְמִרְאַת קָמוֹת הַלְּגָם מֵלֵגָם
מִזְמָחָה סִ. וְאַיְלָה עֲולֵת כָּנִים מִשְׁעָר נְכוֹר וְלַפְּנִים חַדְמָה
בְּעַוּרְתָּה נְסִיס וְנָאָר בְּצִים מִמְּפָר. עַל־כֵּן. וְלֹא יְכַלְמִי
לְעַנוּד עַלְקָן שְׁלָמָה קֹוֹת הַמְּרָאָה שְׁמַעְרָה נְכוֹר וְלֹאָלָן
לְמִסְרָא יְאָס בְּכָלְלָה שְׁלָמָה קֹוֹת הַמְּרָאָה שְׁמַעְרָה נְכוֹר
בְּמִתְמָמָה עֲוֹלָה יְטַרְמָל הַוְּתָּה שְׁלָמָן שְׁעָר צִין גַּעַג נְעָרָה
כְּנִיגָּשׁ. וְלֹא כְּמַבְּעָרָה כְּנִיגָּשׁ נְמֹר לְמִשְׁעָרָה עַיְיָ
חַמְלָה. הַלְּגָם הַלְּגָם עֲמִיכָּן עַיְיָ. וְכְלָמִים לְמִנְמָה וְקַיְמָה לְ
לְלָפָוס מְלָי דְּמִינָה כְּמָה הַלְּגָם שְׁמַעְרָה לְפָסָה וְכָלְלָה כְּמָרָה
נְסִיס דְּנִעְורָה יְטַרְמָל הַנְּאָן קִימָן. וּכְן קַדְמָה לְיַיְלָה
הַכְּלָמִים שְׁגָם הַוְּתָּה מִיְּצָב עַיְיָ פָה וְאַדְרָן צָל הַלְּרָמָגָד
[ועַיְיָ נְפָגָע מִשְׁעָר וְ] וּמִיְּס עַזְמָה רַעַת כְּלָמִים דִּישׁ לְמִרְחָ
לְלָפָס כְּגָד לְמִרְחָה קָנוּבָה צְבָנָה. הַלְּגָם הַלְּגָם נְיִינָה וְלִי
הַלְּגָם כְּלָמִים צְבָמוּ נְעָלִיל סְפָגָג וְאַגָּב דְּזַמְּקָם שְׁלָמָעָה
שְׁלָמָל יְהָה גַּרְגָּרָה קִיעָשָׂוּת. כִּיּוֹן דְּלָבָג זְרָעָה עַיְיָ
יְמִים שְׁמַפְּרִישָׁן לְפִי יוֹסָה. וְהַוְּתָּה לְמִתְמָמָה צְבָנָה. מִיְּמָמָ
מִמְתְּנָמָנוּ הַלְּגָם נְנָהָה כָּךְ. הַלְּגָם שְׁמִימָה נְצָכָה קָנוּבָה
דוֹמָיִם דְּלָיִינָה. וּמִיְּס עַזְמָה כְּכָמָה דִּילְעָלָה שְׁלָמָל כְּגָד
שְׁלָמָעָה הַלְּגָם נְיִינָה נְגָנִים. וְלֹא נְקָרָה שְׁלָמָעָה הַלְּגָם
מְפִי שְׁמִינָה נְבָה עַיְיָשָׁה פָּעָם וְכָמָב דְּמִעְמָה
לְמִקְמָכָר הַוְּתָּה. לְלָבָג נְמָה נְתִמְמָה נְצָכָה וְלְעַדְמָה
שְׁלָמָעָה כְּלָמָל. וְלֹא כְּמַלְמָל שְׁמִינָה שְׁמִינָה כְּלָמָעָה
שְׁלָמָעָה זְרָעָה. וְלֹא כְּמַלְמָל שְׁמִינָה כְּלָמָעָה עַלְיָה. עַל־כֵּן. וְהָ
שְׁלָמָעָה זְרָעָה יְמִירָה מִלְמָל שְׁמִינָה זְרָעָה כְּלָמָעָה זְרָעָה
נְקָרָה קָמָל כְּלָמָל דְּלָיִינָה דְּלָיִינָה פְּרִיכָלָה לְוּמָר שְׁאָיו
מִינְיָה שְׁלָמָעָה עַזְמָה נְצָכָה הַמִּימָדָה לְכָגָד גַּוְמָלָה דְּדַיְקָה מִזְמָה
שְׁנִתְמַתֵּה נְצָכָה וְלְעַדְמָה שְׁלָמָעָה זְרָעָה לְמִתְחָרָה
שְׁנִתְמַתֵּה נְצָכָה כְּדִי שְׁלָמָעָה מִזְמָה דְּעַמּוֹת עַלְיָה וְכְדַלְמָרִין מִזְמָה
בְּמִקְמָלָה דְּגַמְלָה פְּקָד יְזִימָה דַּק גַּעַג. שְׁמַנְיָה שְׁלָמָעָה
מְדֻרוֹת נְפָמָן וּמְפָמָן לְדָרוֹת. כְּדִי שְׁלָמָעָה מִזְמָה דְּעַמּוֹת עַלְיָה
לְשָׁמָגוֹת בְּכָמָר כְּסָוָה. הַלְּגָם טָל שְׁנִידָרִין דְּגַוִּית שְׁמִימָה
שְׁלָמָעָה זְרָעָה שְׁסָזָמָת דְּעַמּוֹת הַוְּתָּה וְלַבְּשָׁסָה גָּס הַרְמָה
שְׁנִידָרִין זְרָעָה כְּלָמָל שְׁלָמָעָה זְרָעָה דְּלָיִינָה זְרָעָה זְרָעָה
לְעַתָּס מִזְמָה וְלֹא שְׁמָה בְּכָרְמוֹ שְׁמַרְמָה שְׁמַרְמָה תְּהִי מְלָכָמָס
שְׁבָנָ�וָה זְקָדָס דְּלָקָמָן. וְסָס מִינָס רְתָמָה שְׁלָמָה לְיַצְטָן וּכְיָס
שְׁרָמוֹת קְמָדָס לְפִיְמָס. וְהָיָן דְּלָמִיס לְפָרָה שְׁסָזָקָה.
מִצְמָה כְּבָכָן גַּדְלָה שְׁלָמָן כְּלָמָעָה זְרָעָה שְׁמַעְרָה שְׁמַעְרָה
דְּעַמּוֹת עַלְיָה. וְלֹאָקָעָנָה שְׁמָעָה כְּלָמָעָה זְרָעָה. וְלֹא כְּמַדְלָה
קְרָמָה זְרָעָה לְמִזְמָה. וְלֹא כְּמַדְלָה לְמִזְמָה זְרָעָה לְמִזְמָה

לען

ב' שערן קון קון זן מוגול וגולן מוגומת יקלען ולפיטס. רק כוּוֹוָה קְרַבְּיָה נְאַמְּרִי סְסָה גְּזֵי סְסָה לְאַכְּמָה, צְקִינְקִילְלָה מְעַזְּיָה, יְסִי גְּלַקְּמָה. מְנַחְנָה

1

לעומת נסיבות: זו ריל' נסיבות פלאדינן שמכיל צרכי יומם. ענ' מומצ'י וצולט מנותה טרולן ופליס. רק כנוזו ק', כי נאכמי ונקלות נטמא בזען, לנו מתחם צבינה כל עץ, דברי נירן לנקה' ע"ש פסכה, סקסמונקל מעשיין, יסיה נטבלתו. מען' וונדרלן נטמא בזען, לנו מתחם צבינה כל עץ, וכור' נירן לנקה' דיל' שיבוב מתקדים כל זיטס גל' מקיד' דירת קכ'ין דין גל' נטלה נטבלתו, וככדו' קירס יען' נטולות נטלא כל זיטס קפ'יל צבאל יומיות כטביה, וכור' נירן לנקה' דיל' שיבוב מתקדים כל זיטס גל' מקיד' דירת קכ'ין דין גל' נטלה נטבלתו.

שינני זומחאות
(והיא) חיתה אחורית
שתייהן, גמאנ'ג' למת'ה
וּק נילם ניכ'ק (טכ'
אוח') וּק נילם ניד'ק
וּפְטוּז' וּמַמְפָע' ז'
(טקס נילם גס מל'ה
אחורית?)

תומפות חדשין
פ"ה ד חמיש דה אבא
שאלן כו' וכקרואת
לשבת הארץ כו', ול'
דנשין קרבן נאכ' נאכ'
כמו' שאלן צני' נאכ' קול'ו
לכלכת פלאג'ין נאכ' נאכ'
קברן ימיאס דמליחן נאכ'
ונב' ונדב' ראנטן קרבן
לכלכת שאלן נאכ' נאכ'
ימיליאס דמליחן נאכ'
שען יי' עמי' (מהדרש)
זא"ל:

גומ' רעכ"א

ד. [אות ד] מוחיט סדרי
אבא' שאלן בו לא
ימליא בו. כי' להרי
בחוץ ימא דף ח' ע"ז
ר'יה ראי ר'יח סגן הכהנים
ע"ש:

**שְׁדֵה אָבָא שָׂא
יְכֹלֶתִי לְעַבְדָּךְ**

**עליהם בו. עין מ"ז
צלהו עין זקפו.**

ל' שונן הוחב
חויטס רדה אבא שאול
וירינו טומטמא פַּרְעָה שבר
פְּרִזְבֶּשִׁין כְּחֵזֶק
ימִם לְבָנָי יְהוָה. ככ
סְדֻגָּה קֹה מָלֵךְ נָא
מִקְּפָּה מְאַתְּמָנָה כְּלַיְלָה
מְמַעֲרָה מְאַתְּמָנָה
סְבִּיבָה סְבִּיבָה תְּכִלָּה
דִּילָמָה לְלִבְנָה
סְלִילָה עַמְּרָה, וככֵל
מְאַלְמָלָה מְקוֹם עַל מְאוֹרָה
וְאַתָּה וְלֹדְכָה וְמִתְּמָרָה עַמְּרָה
לְלִבְנָה דְּבָרָה
קְרָחָס יְהוָה כְּכָבוֹד
לְמִלְפְּרָחָה נְחוֹת נְגָמָה
מְמַטְּהוֹת נְפָלָה נְלָמָה נְלָמָה
סְרָה תְּלָקָה נְלָמָה מְתָמָה
כָּלָה בְּבָשָׂר סְתָמָקָה נְלָמָה
נְלָמָה נְלָמָה
מְמַמָּה נְלָמָה מְמַיְן
לְתָמָמָה סְדִידָה נְלָמָה
וְאַיְלָה לְבָנָה נְמַצָּה
סְמָנוֹת יְהוָה וְעַמְּרָה
מְקָמָה דְּלָמָוֹת דְּלָמָוֹת

פרק ה' ח' ג' ס' ט' ו' ו' ו' ו'

המאור

ויקהיל

שבתורה

תפא

ועיל רמב"ם פ"ל מהלי שבת הלוי, שכתב מנהג הצדיקים הראשונים, מתפלל אדם בשבת שחרית ומוסף בכיתה הנוסת ויבא לביתו ויטעוד טעודה שנייה, וילך לבית המדרש, ויראה וישנה עד מנוח ויתפלל מנוח ואח"כ יקבע טעודה ג' על הין, ויאכל ושתה עד מוצ"ש, עכ"ל. ועמ"מ שכתב דאמר רבא הכל מורים בשבת דבunning נמי לכט כתיב וקראת לשבת עוגן (פסחים דף ס"ח) מבואר דעתך אחר הטעודה הולך לבית המדרש, ולא הביא הא רשינה בשבת תעוגן להלכה במנהג הצדיקים הראשונים.

וכבר כתב הרמב"ם באיגרת המוסר, ז"ל, רע בני כי תחיללה מה שציווה הבوت"ש לישראל כי היה השבת, ואין עניין זה אלא להורות על היותנו נחיהם וmpsיקים מן הענינים המטירידים אותו ומנועים מה להשיבו יתרבן, והם "עטקי העולם השפל", ולהוציאו לעבורתו, ולהמיד ולהחליף עבדותו יתרבן באוזן, תחת עכובת פרעה מלך מצרים וכו'.

אמר ר' יוחנן שתי משפחות היו בירושלים, אחת קבעה טעודה שבתא בעירן כי מדרשו וכו' ושתייהן נערו (גיטין ל"ח) ופירש"י שהיה להם להקרים או לאחר. נפלא ר' יוחנן לא מצא במשפחה זו שום חטא או פגם כל שהוא, הרי שצדיקים היו, ונערו רק מחתמת חטא זה ולמה נעשנו כל כך, ראה מאירי שם שכתב ז"ל, לא ניתנו ימי השכיטה לאכילה ושתיה לבך, אלא להיות דרכות ים בקדושה, להבין ולהשכיל ללמידה וללמוד כר' עכ"ל, כך היא מצות היום של השבת.

בשלש אלה, החות המשולש לא ינתק, דהיינו, א. כי נר מצוה חריג' מצוות. ב. ומורה אור, היינו להיות חכם מכין באיה סודות התורה. ג. ודרכ' חיים תוכחת מוסר. היינו, המוסרים והמדרות, והთועלת כל אחד נמצא בשכלו, ויתבונן ברוחב דעתו עכ"ל. זהה עבودת הקדוש וחוכמו של היום. וכן כתוב באורחות חיים להרא"ש (יום שני) למור פרשיותך עם הצבור שמרית ובפירושי ז"ל, "ותدركך בו כאשר תוכל" עכ"ל.

ולך אמר המגיד להרב הביי (ראה בספר המגיד מישרים ישעה ס"ז), והטוב בעיניך שאתה קורא פ' שנים מקרא ואחד תרגום, ברוחיטה, כחויה על הגחלים, לפrox על מעליך כי אבל ציריך לקרות הפרשה בנחת, ולהרגיש ברקוקה, ולהתרץ אותם, ומה שלא תוכל לתרוץ, עי' במפרשים עכ"ל. הנה לפניו דוגמא כיצד עליינו לעבור על שמירת, כמו שאנו מעיניים בקעה"ח, או ברע"א, לדרך שנהונה בפרשת השבוע על מנת למצא בה דינים, מוסר ומידות טובות, ולמי שירח הדרכיהם האלו אם לא לבני ישיבה, הדוגל במלאת העין כל השבוע, ותורתו אומנותו.

וזה מש"ג בפסיקתא רבתי (בעשרה הרכבות פיסקא ג') ששת ימים תעבוד וגדי ר' יירן רבי אייבי בשם ר"ל, בנווה שבעולם מלך בשד ודם כשהן פילוסופים (פי' כשהוא חכם) אומר לעבדיו עשו וכו' ומי יום אחד ע"כ. פי' השביטה של יום השבת היא יכולה לר', שבת לר' א', ועל מנחותם יקשו את שמן "וועמי יום אחד", כלו קודש לה.

פרשת ויקהיל

להתאמן במדת הכנעה וענוה

אותיות שנבראו בהם שמים וארכן. כתיב הכא ואמלא אותן רוח אלקיים בחכמה ובתבוננה וברעתה וכתיב הטע משלוי ג' ד' בחכמה יסיד ארץ כוון שמים בתבוננה וכתיב שם בדעתו תהומות נבקעו (ברכות נ"ה א'). ובמדרשו רבה מ' ראה קראתי בשם בצלאל, ראה הקב"ה למשה ספרו של אדם הראשון ואיל' כל אחד ואחד התקנתו מאותה שעיה, אף בצלאל מאותה שעיה התקנתיו שנאמר ראה קראתי בשם בצלאל ע"כ.

7 ↵ **וימלא** אותו רוח אלקים בחכמה בתבוננה ובדעתה **ובכל מלאכה** (שמות ל"ה ל"א) בחכמה — **שהיה חכם בתודעה, ובתבוננה — שהיה מכין בהלכה, ובדעתה — שהיה מלא דעת בתלמודו (רבה מ"ח וככל מלאכה כמשמעותה אות ה').**

וזاملא אותו רוח אלקים בחכמה ובתבוננה ובדעתה **ובכל מלאכה** שמות ל"א ג'.

אמד ר' יהודה אמר ר' יודע היה בצלאל לצרף

דומה לבן כרך שראה המלך ופירש"י שישעה לא
חש לפרש את הכל שהיא בן מלכים ונולד בפלטין
ובן כרך הרואה את המלך אינו נבהל ואינו תמה
ואינו חש בספר. פירושו הוא כיון שהוא מספר יש
לו לחשוב שהוא מן העליונים. אבל כשםה וישעה
לא דברו ולא ספרו אין חשש בזה.

למעלה ממשונים פעם הזכיר הקב"ה ליהזקאל
שהוא בן אדם לא קראו בשם הפרטיר. רק
בן אדם וכל כך למה כדי ליהזקאל נגד רחצת הרעת
[הערה זו שמעתי מהగ"ר רבינו יונה פיננטק זצ"ל]
נפלא תלמיד כייחזקאל נבייא ד', הוא זוקק לחיזוק
תממיד, ולא היה מספיק אם הקב"ה המלמדו, היה
קורא לו בן אדם פעם אחת או פעמיים, אלא תמיד
ככל הספר נקרא רק בן אדם.

בן נקרא בצלאל לצד היינו הדל שיזכר תמיד שהDAL
מחובר לו. ולא גיס דעתו.

במדרש בראשית רבה פ' י"ז אמר אדם הראשון על
עצמו אני נאה להקרא אדם שנבראתני מן
האדמה, ע"ב. ע"פ שהאדם יש בו נפש ממעל
ונשחת חיים רוח ממלאה מים האדם קבע על עצמו
שיקראו אותו אדמה, ועפר. על חלק הפחות והירוד
שבו כמו שאר הארץ, תחנן שركך נאה לו לטובתו
שיזכרו תמיד שהוא עפר וילול לחטוא כמו שאור
בע"ח שאינם מדברים. ושמו יתנק אותו תמיד לבן
הוסיף לבצלאל שם הדל לצד ממש"ג ע"מ ש"כ בפי
חקת, ובספר משיבנשפ"ז הליו ביסוד זה.

והרים את הרשן — כתוב החותם הלבכות בשער
הכנעה פ"ז ח"ל אמר הכתוב על אהרן
והרים את הרשן — וחיברו הבורא להוציא רשן כל
יום תמיד להשפיל ולהסתיר הגבבות מלבו עכ"ל מקוד
דבריו הוא מירושלמי שבת פ"י משנה ג', ולבש
הכהן מרו בד והרים את הרשן — אלא שאין גודלה
בפיטרין של מלך עכ"ל. נפלא, גם הכהנים
המשורטים במקדש, חובה עליהם להתחנן يوم יומם
במידת ההכנעה להסידר הגבבות מלבם, הלא ח"ל
אמרו שהתקינו שישו מושיבין למדדי תינוקות
בירושלים — מי דרוש כי מצין לצער תורה (ב"ב
דף כ"א) וכ' החוטס' שם לפי שהוא קדושה
גדולה. וכהנים עוסקים בעבודה היה מכוון לבו יותר
ליראת שמים וללמוד תורה, כדדרשין בספר למן
תלמוד ליראה וגנו מעשר שני שמביא לדיין תלמוד

נפלא לכוארה מה שאמר ר'ח בן פוי אין לך גודול
מכל השבטים משפט יהודת ואין לך יורו
משפט דין שהיה מן השפות, מה כתיב בו ובני דין
חוושים בראשית מ"ז, אמר הקב"ה יבוא ויזוזג לו,
שלא תהא רוחו גסה. שגדול וקטן שווין לפני הקב"ה
(תנחומה כי תשא אותן י"ג) יבוא ויזוזג לו שלא
תתא רוח גסה עליו. על מי זה נאמר על בצלאל
שהיה בצל אל, מלך חכמת התורה בהכללה, וידע
לצורך אותן שבסרא בהן העולם, הוא צרך שורף
בשעה שעוסק בעבודת המשכן, כדי "שלא תהא רוחו
גסה עליו".

הרי מכאן שהאדם כל זמן שנמצא בחומר הגס —
בhai עולם, צרך לעבד על תיקון המרות לפני
דרגותיו ומעלתו. (במדרש רבה פ' מ' איתא בלשון
אחר, אמר הקב"ה יבא ויזוזג לו שלא יהיה מבזין
אותו "ושלא יהיה אדם" רוח גסה עליו לפני שהגדול
ווקטן שווים לפני המקום בצלאל משל יהודת
ואהילאכ מדן והוא מזוזוג לו ע"כ. משמע שהלימוד
הו לאחרים ולא על בצלאל עצמו).

אמנם מכאן ברבה שם פ"מ, ובתנחותם, כי תשא
אות י"ג, שלבצלאל קראו ששה שמות, ואחד
מהם הוא להד, ולמה נקרא להדר שהדר שבסבטים
מדובר: ומפרש המתנות כהונה האותיות להדר הэн
הדר, וזהו אהילאכ משפט דין כdomposh שם.

ולמה שינו שמו, ומה החוטעל שבדרכו שבצלאל
זוקק לשם זה, ניחא שאור החמשה שמות
אומרים הרבה, כגון בצל אל היה וכרי אבל דל לשם
מה, ועוד כמ"ש שם אמר הקב"ה יבא ויזוזג לו,
שלא תהא רוחו גסה, שגדול וקטן שווים לפני
הקב"ה, או כדי שלא יהיה מבזין אותו [את אהילאכ]
ושלא יהיה "אדם ורוחו גסה" עליו. ומדranko לבלא
כן הדל. להדר משמע שדרה זה טוב גם לבצלאל
דכשייראו כך יזכיר שדר מהחובר לו, ולא יתגאה.

בן מצינו דומה לוזה בנביה ייחזקאל. ויאמר אליו בן
אדם, ייחזקאל ב', ופירש"י לא קראו "בן אדם"
אלא בשכיב שלא תהא דעתו רחבה עליו, מתוך
שהיה גס לבו במדאות המודכבה ובמלכת עליונות
עכ"ל וכן הוא בתנחותם ויקרא פ' צו אותן י"ג. משה
ושמואל לא היו כייחזקאל שכיל מה שהוא רואה אומר
כרי ולפיכך קראו הכתוב בן אדם ועי' חנינה י"ג ע"ב
ייחזקאל דומה לבן כפר שדאה את המלך. וישעה

ה מאור

לפי שהיה עומד בירושלים עד שאכל מעשר שני, והיה רואה שכולם עוסקים במלאת שמים ובעבדורה, גם הוא מכון ליר"ש וועסק בתורה עכ"ל. גם הם הנמצאים בעבודת הקודש בירושלים, במקדש עצמו, המקיים מלא תורה — ויראת שמים, חייבים להתחנן יום יום, להסיר הגבירות מלכט — האם אין לימוד המוסר גדול מזה, שעל כל אדם לעמוד בתקון מדה זו באופן מיוחד (וחתיקן לא יבוא במליא).

בגמ' יומה דף י"ט איתא שבנו לשכת הפרהדרין בצדן, ושער המים בדורות — וחזר לבית התפוננה בצדן, דמיטריחין ליה כולי האי כדי שלא תזוזה דעתו עליון. ופירש"י להתגנות בכתר כהונתו עכ"ל. אמר לי מרדן הגה"ץ האדרמור ז"ע רואים אנו מכאן שבנו בית המקדש בצורה כזו כדי שלא תזוזה דעתו עליון ע"י דמיטריחין ליה ולא יתגאה. גם הכהן הגדול הנכנס לפני ולפנים ציריך להתחזק להכנייע עתיד. יותר מזה אנו רואים שהכהן גROL לא נכנס בכגדיל זהב — ואמר ר' לוי מפני הגאותה, על שום אל תהדר לפני מלך (מדרש רבה ויקרא כ"א) גם במקומות הקדושים ובימים הקדושים יהיו פניו בעורות כלפדים והוא בבחינת מלך, כרי אבחו שם, יש מקום לגאותה לבן לא נכנס בבגדיל זהב.

שיטת הראב"ד בפ"א הל' בית הבחירה הל"טدلשכת הפרהדרין הייתה של עץ ממש, והק' הכס"מ למה נשנתנית לשכה זו לעשותה של עץ יותר מאשר לשכתה שהיה של בנים, ומברא התוטס י"ט בפ"ה מדות משנה ר', וזל שנעשה כך כדי שלא תזוזה דעתו עליון, כדאמרין נמי ביום א דף י"ט, שמטריחין עליון מדורות לצפון וכרי כדי שלא תזוזה דעתו עליון להתגנות בכתר כהונתו וכיו', ע"ש כל דבריו, נפלא "שכל כך" מטריחין אותו ומוסיבים בלשכה של עץ כדי שלא להתגנות גם כשחכין עצמו לכוכנות, יהה"כ בעבדה", מהחיבים אותו יחשוב להתגנות וכו'.

הרי מפורש בתורה ופרשיות שלימות הן, שכדי להתקין המדות צריך האדם עבורה מיוחדת וגם

לא גבה לבי

אמרה לו אל תזוז דעתך עליין, שאני אומרת שירה יותר מכך (ילקוט תהילים ק"ג סימן תשפ"ט). יש להעיר הלא רוד המלך אמר בתהילים קל"א ר' לא גבה לבי ואמרו

א אמרו על רוד המלך, בשעה שישים ספר תהילים זהה דעתו עליון, אמר רבש"ע, כלום יש דבר בעולם שאמר שירה כמותי נודמנה לו צפראע אחת,

שבתורה תפג ויקהל

להנמצא כבר בקדוש פניה — ומה ענה אכן אכתיhiro, אמן כל הדברים נגד גוארה על גדולים, אמרו שהיה להם ערבים רוחניים גבוהים ורומים, והיה להם כמה להתגנות, אבל לנו אין כמה להתגנות ע"פ שיש לנו לפעמים, קורוט של משהו, עליונות מחברינו.

ויאמר ר' אל משה ראה נתתיק אלהים לפרטה (שמות ז' א') אל הקב"ה, לא בשבייל שקרائي לך אלהים, תוארו רוחך גסה עלייך, אין אתה אלה אלא על פרעה שנאמר מתחתן אלהים על פרעה (ילקוט שמות סימן ק"פ). והאיש משה עניין מאי מכל איש אל משה ויאמר אליו אני ר' — אין אתה אלה אלא אשר על פניו האדמה — וכבר לפני השילוח היה בדרוגה כו' שהרי הרמב"ן עה"ת (שמות ז' י"ג) כתוב והסבירו למשה בכל הסרובנות הזאת ענוותו הנדולה מכל אדם אשר על פניו האarma שלא היה מוצאת את לבו להתגדל ולרביר אל המלך ושיתפוף לאמרור ר' שלחני, ולא על ישראל להוציאם מצרים ולהיות מלך עליהם עכ"ל. ובכן תמה להבין איך תהא רוחו של משה גסה עליי עד שהקב"ה הודיעו שהוא אלהים רק על פרעה ולא יותר מזה.

הוא משה ואהרן (שמות ז' כ"ו). ר' הוא משה עד שלא נזכר עמו הוא משה, משנזכר עמו. ילקוט ויקרה והוא מהספרא (ופ' בית רענן משנזכר עמו לא זהה דעתו עליון, ע"י ראב"ד) הרי שככל זה הוא משבחו של משה, כי מטבח לב האדם לווח ולהתגנשא (מסילת ישרים פרק כ"ג) ומוכן שדרגות רבותה בוה, וכבר יש מקום להתגשות ע"פ הטבע, لكن הוא משבח שלא זהה דעתו, הוא משה וכו' וייעו' במדרש במודר רבבה (פרשא כ"א ויקרב משה משפטן לפני ר' ובמתנת כהונת שם, והכל הוא מהשוד שנבחר כאן.

ס"ד, המסדר הספרים בישיבה או המעוור לסתפה יותר יום יום, יש בפעולות אלו משום חינוך למדת הבנייה, בצורה של הרמת הדשן, ואשרי חלקו למתמן בה.

כגנום
ד' מ
שאו
אתכני
(תנה
המדן

ונרנו

נתלו
הטו
שהנו
למי
שת
לו
מא
ד'
וכו
שי
וה
תו

ג
ע
ב
ז
י
ו
א

דיעה שיש בה דיעה בשעה שהעופות הם צמאן ובאים לשותות מן היאור וכן האגמים קוראים אותן ואומרים להם בואו ושותו אל תתייראו, עליים הוא אומר תהילים ק"ד המשלח מעינים בנחלים וגוי' עליהם עוף השם ישכן גור, יתכן שפירשו הוא שkolן של הצפרדעים מושכים את הציפורים לשותות, ומהם יוצא ומתרגלנה כבוד שמים ע"י מה שרואים כחו וגבורתו של הקב"ה בבריה כולה (בכחיתת מה גדול מעישך ד') וממילא אין להתגאות עם מעלה רוחניות, כי מה שמחונן בהם האדם הכל מהקב"ה, מסקנה זו הוציא דוד המלך מהצפדיין — צפור דיעה, ואמר ד' לא גבה לבי גם במה שאמרתי ספר תהילים — וכבר כתוב הליצאטו במסילת ישראל פרק כ"ב, ז"ל ואנכם מי שהוא בעל שכל יש, אfillו אם זכה להיות חכם גדול ומופלג באמת, כסיסתכל ויתבעון — יראה, שכן מקום לנאה וההתגאות — כי הנה מי שהוא בעל שכל שדרע יותר מאחיהם אינו עושה אלא שבך טבעו לעשנות, בעוף שמנגיבה לעוף לפי שטבעו בך, השור מושך בכחו לפי שחוקו הוא, בן מי שהוא חכם והוא לפי שטבעו מביאו לו, ואילו אותו שעכשו אינו חכם כמו שהוא היה לו שכל טبعי כמו שהוא מתהכם כמו שנתחכם הוא, אך אין כאן להתגאשו ולהתגאות. והנה זה העין והתבוננות הראוי לכל איש אשר שכלו ישר ולא מתעקש עכ"ל.

ואולי זה הינה הכוונה מה שאמרו חז"ל הדר חכמה ענוה (מסכת דרך ארץ זוטא פ"ה), האדם נברא בעבר שבת אם תזה דעתו עליו אל יתוש קדרמן במעשה בראשית (סנהדרין ל"ח) היהosh היא בריה קלה, ואמאי קדו לה בריה קלה דמעלنا אית לה ומפנקה ליה לה גיטין נ"ז, היה חסונה ביצירתה שלא נמצא בה סדר תקין דחיה המתו באופן נאות לה כמו שנמצא בשאר הנבראים, לכך נקראת בריה קלה פחותה מכל הבראים (ע' בעץ בגיטין שם) כמו שהיושן אין לו بما להתגאות כי כך הוא נוצר, בן האדם נוצר בך וכך מעלה, ואין זה ממשו אלא מה שדר' נתן לו ביצירתו, ואדרבא היהוש נולד קודם.

מצווה יותר מהם שהאומות עושין מצווה שלא נצטו יתור מכם, והם מגידים שמי יותר מכם שנאמר מלאכי א' כי מזרחה שם ועד מבואר גודל שמי

חז"ל (ירושלמי סנהדרין פ"ב הל"ד ובמדרשו במדרך ד') אמר דוד לפניו אלקים לא גבה לבי בשעה שמשחני שמואל מלך, ולא רמו עני בשעה שהרגתי את גלית, ולא הלאתי בגודלות בשעה שהחזרוני למלכות וכו', ולמה זהה דעתו כשיטים ספר תהילים.

ובזוהר פרשת פנחס (דף רל"ב ב') ד' לא גבה לבי ולא רמו עני גור, האי קרא אמר דוד בשעה דהוה איזל על כיף נהרא, והוה אמר רבש"ע כלום הוה בר נש בעלמא דאויד ומשבח למאירה כוותי, אודמנת ליה צפרדע, א"ל דוד לא תמנאה דאנא עבדית יותר מינך וכו', ותו דאנא משבח ומומר לילא ויום בא לא שכיכו, בההיא שעתה אמר דוד, ד' לא גבה לבי ע"כ. מבואר שע"י הצפדיין לא דזהה דעתו גם בספר תהילים וגם על שירותו אמר דוד לא גבה לבי — אולם מהו השקיל וטריא בענין זה.

אל ית hollow חכם בחכמתו ואל ית hollow הגיבור בגבורתו אל ית hollow עשיר בעשרו כי בזאת ית hollow המת hollow השכל ויודע אותו (ירמיה ט') הוויה לגבורה ולכבד מלכות וכו': אין עדין מקום להילול, אולם הוויה לשירה, לספר תהילים, להודות לד' יש כבר מקום לחשוב יש דבר בעולם שאמר שריה כגדמיין בכב"ב דף י"ד ע"ש] מהצפדיין ראה דוד שגמ הוא משבח ומומר לילה ווים בלי הפסק, ואולי מה שנאמר (בפרק שיירה) שהצפדיין אומר — בורך שם כבוד מלכותו "לעלום ועד" — שהוא מה hollow תמיד לד', ולא דיליה היא אלא שהקב"ה הטביע בו הכה הוה, וגם בדור כל הכה להגיד שריה הכל מהשיות הוה, ואין מקום להתגאות אף שהוא בעל בחירה, והכל בידו ומשלו הוא. מ"מ הכלים במא שהאדם עובד בהם וע"י זוכה, הם מתנת אלקים, לאחד מעט, ולשני הרובה (ע' זהה לעיל דף רכ"ב ע"ב).

לצפדיין נתן הקב"ה דעה דעתה (בתנאי דבי אליהו רבה פ"ז) ותעל הצפדיין (שםות ז') צפור

וערכה של ענוה

והיה עק תשמעון מה כתוב למעלה מן הענין לא מרובכם מכל העמים חזק ד' בכם, לא מהם שאתם מרוביים מכל האומות ולא מהם שאתם עושים

א"ר ירמיה א"ר אלעזר מיום שנחבור בית המקדש דיו לעולם ישמש בשתי אוחות שנאמר כל הנשמה תהלה יה. (כתוב ברמז פ"א):

א"ר חייא בר אבא דמן יפו הנשמה שבאים בכל שנה היא עולה ויורדת והיא מבקשת לצאת ממנה והיא עומדת בגוףו, אלא הקב"ה כבודו מלא כל העולם והוא בא heraus את ורואה את יוצרה וחזרה לאחוריה, וכך כל הנשמה כל זמן שהיא עולה ויורדת תהלה יה על הפלאים שהוא ערש עמנוא. רב"י לוי בשם ר' חנינא על כל נשימה ונשימה שהוא נושם צריך לקלס להקב"ה שנאמר כל הנשמה תהלה יה:

7 אמרו על דוד המלך בשעה שעסיק ספר תהלים זהה דעתו עלי אמר לפניו ובש"ע כלום יש דבר בעולם שאמר שריה במויתו, נודמנה לו צפראדע אחת אמרה לו אל תזוז דעתך עליך שאין אמרת שריה יותר מכך, ועל כל שריה ושירה שני אומרת אני ממשלה עלייה שלשת אלפים משל, שנאמר כל הנשמה תהלה יה:

תחצ' חשבתי דרכי ואשיבת רגeli אל עדותך,

אמור דוד לפניו הקב"ה רבש"ע בכל

חשבתי דרכי וכו'. לנו יטעמי מכם עייןoso ולכון וופקן יום ויום היזי מחשב ואומר למקומ פלוני אני חולן, סתום כסמעס ולמגנס נטפו ולי' טוף פלעם ניטטן: לבית דירת פלוני אני חולן, והיו רגלי מבאות אווי נשלם ספר תהלים:

לבתי כנסיות ולבתי מדרשות שנאמר ואשיבת רגלי

אל עוזתין. ר' חנינא בשם ר' אחא אמר חשבתי מתן שכון של מצות והפסדה של עבירות ואשיבת רגלי אל עוזתין. ר' מנח חתינה דרי אליעזר בר חנינא אמר חשבתי מה שכתבת לנו בתורה אם בחקתי תלכו (ყירא כו, ג), מה כתיב תמן ונחתו שלום בארץ (שם, ו), ואם לא תשמעו לי (שם, יד), מה כתיכ תמן ויסփתי ליסורה אתכם (שם, יז). ר' אבא בבריה דרי חייא בר אבא בשם רב' חייא אמר חשבתי ברכות מלא"ף ועד תי"ו וחשבתי קללות מוא"ז ועד ה"א ולא עוד אלא שהן הפוכות, הא כיצד אם זכיתם אני הופך לכם הקללות לברכות, אימתי שתקיימו את התורה אם בחקתי תלכו:

צין המדרש מטעם ריבנן ית' ב נשות פסיב, ג נא בריר פיה, ט נג פרק שריה, בהקומה. עי' אחד התפלות ג' וקיד סימ' ליה

ברית אברהם

מיום שהרב בית המקדש. ופקקו סכלניות מלכון נקס נסכל סכלנו וממענג נדבן נסכללי מלכו כל עולס ואיש למפורס כלמלמו גלון דוכטן ססוי מגיליס נסס למפורס. נימנה חון חלון טיעין מומר עכור כלם מקון זו ולולס דיו ל"עומם ישמש בשם שתי אוחות. אין נסנה וויסס נס מימיים מטלחות מלח מלח מלח ספכם חילומל פפיו אין לנך לסת לסת חכמי לסת נסנה מסלן יא נסוג לסלנס מסלן נסנה כי כן פול מנטש דרכם חס לולמר וז הנטס פל נסנה לולס לרמי לנטאמת נס מלמלס ויל' פיט טולס ווולדם ומנטקם נסנה וכוי וסונ דקס נס מלרען לנטוקים וטס למפורס נס נס נסנה נסן כי פיט נטאמת נסנה ומכילמת נסנה סלמעלא מקס חס נסניאס לנבד לומבי נלבד נסנו וטס נס מה טמי ספמננו טאנס יורדם נטאמת מסרכלהט דערלהט נס טמיימל לי (רטס) ועין זטפר נולר עיסס נסן נסנו טיט פון סלן ונעל כן פיט מנדקם נס נס נס לאולס ע"ג). הנשמה שבאים עזזה ויורדת תмир הלא צורטס והא כל נסימה וטממה הלא צורטס מה סקלוס ומבקשת ליצאת ממנה אלא שרואה את הקדוש נירן הו סול מלול כל סלן נצוו ווחורת וסיג צהומרת דיו ברוך הוא שכ' הארץ מלא כבודו וחזרה תעבד לסייע לכרתו וכל וווער לה סס יטבך גלון קלה לאחוריה. נס סלן דבר גלן יטבוק נסוא לא צויטה נקדוטמו על הלאן הטעורה נסאו מה נס נסקה או לי מטה נפל ממנה ונס גס עמא נסניא מטר מונגע מטמא חי' נערלו יטבך וע' מטמא וטונג (מוסלא'ס נלטן).

ילקוט שמעוני

*

משל

תהלים כל קלא

תרפב

מפעמקים קראתיך יהוה: ב' אָדָנִי שְׁמַעְה
בקולי תניינה אוניך קשיבות לkol
תחננו: נאמענות תשמרי אָדָנִי מי
יעמד: ז בירען הפלחה למן תירא:
יקום: ר ארום נתק
הקנית יהוה קותה נפשי ולבר
הזהלתי: נפשי לאני משמרים לבקר
סחית נפש ולאקירה
אoxicות: ונפש אoxicא לי פן נפשי מפרק לצפרא דנטרי לנקא גרכו צפרא:

ריש

תרגום
ומורך ישראל לוי ארום
גבי חסיד וסיג עימה
פרוק: ח והוא יprox ית
ישראל מל עיתיה:
א שרא דראפר על
משקון דrhooma על י
דוד י לא נגה
לבוי ולא אחרומו
נבה לבן ולא רמו עני ולא להלכתי

תהלים כל קלא

תרפנ

שמורים לבקר: יהל ישרא אל יהוה כי
עם יהוה החסד והרבה עמו פרות: ח והוא
יפדה את ישרא מל עונתו: פ
קלא א שור הפעלות לדוד יהוה לא →
לבוי נגה לבן ולא רמו עני ולא להלכתי

רישיג' שומרים לבקר. מני ומולין ומפין קן למך קן. (ה) ד' נגה לבן וזה. נגה
כלכך, גם עטמי גדול מונגולות נגיינ ומיטען עטעה ני, סמי עילן כי טון לו ליס ונגלס
כגולס מועל נגן. (ק' קי):

מצודות ציון

asher yku שומי החומות לאור הבקר לכלת לשון.
כמו ואכדי שמר את הדבר (מלהם ה': י):

לבקר או הגאולה, רוצה לומר נפש היה כאחת הנשות האלה: שומרים לבקר. כפל הדבר להתחמותו: (ז) יהל
ישראל, אתה ישראל קודה אל ה' כי עמו החסן: והרבבה. הא פה אורך ובת פעם כמו כי פדה אורה נס
עתה, כי לא יחשר לו פרות כי הרבה עמו: (ח) והוא יפה את ישראל וזה. רוצה לומר הנה גם הען לא
יעכב הגאולה, כי הוא יפה את ישראל מן העונת כי כבר נגמר הען והלך, והרי הוא פדי מן הען:
(א) לא נגה גבי, במחשבת הלב לא ליחשי מתגה: ולא רמו עני, במעשה להשתור ביזירות נין עין מלعلا
בדרכ נgi הרוח: ולא הכתה בגדורות. לא עשי דברם גדלים וגפלים בכינויים נאים ומוגלים גבורים
לנו, הויל ולא לו חטאנו וישא את הען, והיה ממעט ביראת המקומות: (ה) קותי אל ה': קותה נפשי.
כפל הדבר להתחמותו: ולבררו הזחלתי. אני מיל מוקה לרובי הבהירונות: (ז) נפשי לה. נפש מקה לה יותר

אבן עזרא

פעמים כי הם מחזיקים נפשם ומוחמים לבם כי אם עונת תשרי יה: (א) שיר המגילות, ח' ד'
ישנו לבקר: (ז) יה. לשון החזו מהבנין הכבדר. נגה יב. בסתר ולא רמו עני בלילה: ולא
זה דברי המשורר יוכחה ישרא וכמה כי אסם הכתה. פעול עמוד כמו קודד הלכת, ואם הוא
פרה: (ח) יהוא יטה. אורך מל עונתו נגנה, וזה ההלוך לבב וכמושבה. מלת
ולחשיב: (ז) ב'. הטעם כאשר תשלח לעווי ישמעו לה, יותר משומרות החומות לבקר, וטעם להוציאו

(ד) כי עמד הפליחה. נג' מסתם נפלים קווי מלך קוי, כען קוס ה' מוק ולימן נק
נסלום, כמו טלטמל (פסום גג הל) כי נג' טה וкос (עלל ס' י). לעין מסתומים לטAKER שמוליכים
לטCKER: (ז) נפשי לה' משומרות לבקר. כייל מלה' מסתום על פלימים מהלול:

מצודות דוד

(א) מפעמקים. מותך עמק הצרות קראתי לך ה':
ב' קשיבות. עין שמייה: (ז) תורה. מלשון מורה:
ח' משומרות. מלשון שמייה. או הוא עין קווה ומכתנה.

(ז) אם עונת תשמר. אם לא מהחול ותשמר אותו:
להפצע עליהם גמול, מי יכול לעזוב ולהתחיקם, כי
הלא רבו מאור: (ז) כי עמד הפליחה. ולא מסרת הסליחה העון לאחד מהמלכים, כי
לא יש לאפשעס: למן תורה. כי אם מסר הסליחה לאל המלך, היה נפתח לה האור לומר המלך תփיס
לנו, הויל ולא לו חטאנו וישא את הען, והיה ממעט ביראת המקומות: (ה) קותי אל ה': קותה נפשי.
כפל הדבר להתחמותו: ולבררו הזחלתי. אני מיל מוקה לרובי הבהירונות: (ז) נפשי לה. נפש מקה לה יותר

אבן עזרא

(ב) אדני. בברור היינו במפעמק צעק
חטאים וישבו גם הם וייחיו חטאנו, ואם לא תשלח
שםעה בקול: (ג) אם. הטעם הוועני מהרה ואל
תזכיר לי עונות שעבורו, כי לא. אפשר לעונת
ולחשיב: (ז) ב'. הטעם כאשר תשלח לעווי ישמעו

ד' ק

(ב) אוניך קשיבות. בשקל שכולה שכולות: (ז) מי
שייראוبني כלים אובדים אם סליחה לעונת
יעמוד. כמעט נהיה כלים אובדים את האל יתברן, מען כי עמו
הסליחה לא עס ווילו: (ז) קותי אל ה': אוניך אוינו
בעולם זהה שייראוני היושעה, וקורחה אותה גם כן
יתברך נתן משלחה לעלייתם לעשות חפצו בארץ,
ונשי במוות לאסוף כבוי אלין: ולבררו הזחלתי.
יאמרו בני אדם בכלם אם אנו חוטאים יתפיסו לנו
שהבטחינו להוציאנו מן הגלות: (ז) נפשי. הומה לה'

מדרש חז"ל

ואמר להו הבוי לי גאלקי ואיזו ואיתוי לי בוזא עבורה,
כי היה נפק לברא אויל וקאי בווכתא עמייה דרכיב
מפעמקים קראתיך ה'. וקאי בוחכתא צניעו ומיכס' בשקה
ובעדי דמי ואיתוי מטואר, כי היה אוית לביהי אמרו לה
אל עימדו אום לא ע"ג כסא לאו ע"ג שדרף ולא במקומות
בבוח ויתפלל אל במקומות נמי ויתפלל, לפי שאן בבחות
לפני המקומות שנאמר: מפעמקים קראתיך ה'. (כרחות י').
רבי מני כי היה מיצטריך עלה למטה היה עיל לבייה

17 קrhoת רוח ובפיו ובmeshכini אמר שלא היה בית ה-
בנה: (ב) אשר נשבע. כל הענין במלות שנות
וזכר לאביר יעקב. בזמנו למי שקראו יעקב מעת
כמו שנאמר מידי אביר יעקב, לפי שעוזר בכל
צדוטיו והיה חזוק וחזקון, והוא לו שאפליל המלך
לא יכול לו כל שכן בני אודם. אך קראו יעקב
אביר. ואמר נם כן לדוד לאביר יעקב. ומה שזכר
בזה העניין יעקב, לפי שיעקב ראה בחלום מקום
הבית המקדש והוא הסולם שואה, ועליז אמר מה
ונרא המקום הזה אין זה כי אם בית אלהים וזה שער
השמיים, על בית המקדש אמר לא על בית אל שהיה
שוכב שם, אבל לפי שםआ החלים בכדר המקום
ושם שם מצחה ונשה שם מזבח ובית הופלה בשובו
מחוץ, ועליז אמר היה. בית אלהים קלומר בית
החלה לאלהים, כין שואיר בית המקדש הנכחד
שבנה בו בית המקדש ועקר החלום בית המקדש
הוא שראה, ואמר וזה שער השמים על בית המקדש
יכי הוא מכחון כנור כס האכזר. וכך על פ' שראה
יעקב אבינו מקום בית המקדש בבלום, אפסר שלא
ידוע בהקץ ואם ידוע לא גילה אותה, כי לא דצה
האל יתברך שלא יהיה-node המקומות על דוד. לפיכך
זיך דוד יעקב בזה העניין וגדר לאביר יעקב,
לפי שאלוינו הרואה ותולח האל יתברך אף על פ'
שרומו באל ברהם אבינו צוחה לעילות אה' יצחק בנו
עליה באחרו מקום, אף על פ' כן לא נתברר אם ידע
אבraham אבינו שוייה מקום הורא מקום הנכבד לבית
המקדש לדודו: (ג) אם אבא באה' ביתו. כמו
שאמר אל נתן הנגניה הנה אנכי ושב בבית אודם
ג' נזמות. בזינו שלא זכייה לבנות עלה להחשה
מעשה, וכורא לי מה שעינית עצמי בעבורו, כי
חלמי שני מעני מורי מושב חשבתי עליון, נדרות
נשבעני שלא אנוח עד שאבנהו, ולא היינו מזען

גושאי הפרק

(ד'יח) דוד מזכיר שבעתו למצוא מקום לארון ה'.
 (ז') השתדלות דוד למצוא את מקום המקדש.
 (ז'יח) בקשה מה' להשרות שכינתו.
 (אייב) שביעות ה' לוד.
 (ג'יט) ברכת ה' על מקום המקדש.
 (ד'יח) צמיהות קרון דוד והצלחתו נגד אויביו.

הנְּצָרָה וְהַמִּלְחָמָה

תודהים קלא כלב
 תודותם בוגדים וברוחן ובריש
 באין לא שווית
 לפום ושתקתו נטה
 רצית פתגמי
 חד חסילא עיל
 אמיה א
 באורתא חד
 עלי נפש:
 ישראל לוי מון
 וער עלמא:
 דאות אמר על מסוקין ורזהמא על ד הייד אדרפ ע לזרד ית כל סופיה: כ
 קדם ע גדר לתקיפא רעקב: אין אוול על אחריו אין אפיק על הרקע מציעי

(ג) שוויתי וודומתני. עליך נפתי: כגמול. סתום (ה) שיר המעלות זבור הד' לודוד את כל
נמון עלי ממו. גמולו ייק שליט: כגמול עלי ענותו; עניי נפטו פטור עלה ועמל למונו נק'
נפשי. נפשי נחלה לנגן בזום של' למנו:
ממס:

רשות

מצודת דוד

(ב) שorthy. מלשון שורה: ודורותתי. מלשון דמיין: בגדנו. עניינו תינוק הנגעה מקרים מסוימים. כמו יונגל הילד וככל (פס. סל. 40: 2) (ב') אָבִיךְךָ. עניין זה רק. כמו ומשר אבירים כבבבו (חו"ד ס. טט. 2) ערש. מטה. כמו גושו ערש בדור (ונכ"ס ג' ח'': צויניו). מלשון מנגנון המטה. כמו או מלחת גזעינו מנגנון טע' (ב'': בגדנו עלי נפשן. הנפש

להתמודרו: (א) **חיל ישראלי**. רדצה לומר ממי ראו וכן עשו גם אתם, והוא אל ה' מעתה ועד עולם: (א) זכור ה' לדור. החפכל על עצמו שיזכר לו עניו ונפשו אשר טרוד למצווא מקום אשר יזכיר שם המקשר: (ב) **ג'אנביר יעטקב**. לחזון וחקפו של יעקב, והוא המקום ברוך הוא. ותלה בעקב לפיו שהוא היה החליה להנורדים: (ב) אָמַר אָבָוָה. הוא עניין שבונה, וגודם ולא אמר וגוז: **באוחל ביתך**. באוחל המוכן לבית שכתי הרואי למלך: **עדיש יצוען**, מטה המוציאעה כפי הואי ליל:

אָבִן עֹזֶרֶא הננה אני כל מבטחך בשם וככה עשה ישראל:
 פנני משותה לגורלות ולפלאות: (ב) אם, שורית.
 כמו נשותה או שמתי כמו שותיה ה': וודומתני.
 שזה השיד חיברו דוד התחכשו בשק הוא וחני
 ישראלי, בהיותו הדר בעם ולא מצא מקום להקריב
 קרבן בער ירושאל, כי מקום המשכן דוחוק היה:
 על נפשי הטעם כפול, ומثل עלי כמו בעין. ריש
 זכרו, עונתו, מגורת עיריו, והוא שם מהבן שלא
 נקרא שם פעולו: (ב) אשר. או נשבע. וטעם לאביר
 יעקב כי יעקב נדר והשליט נדרו במקומות
 שאמר היה בית אליהם: (א). נדר שלא יבא אל
 בינו לירושלים. ולא עלה על ערש שהגיא יוציא לו:

וּנְקָלוֹם

לְקַרְבָּה אֶל־דָּמָלָכָה לְעִשֵּׁת אֲתָה:
וַיַּקְרֹב מִלְּפָנֵי מֹשֶׁה אֶת כָּל־הַתְּרוּמָה
אֲשֶׁר הָבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִלְאָכָת
גְּבֻדָּת הַקָּדֵשׁ לְעִשֵּׁת אֲתָה וְהָם
הָבִיאוּ אֵלֵינוּ עַזְרָה בְּבָקָר
בְּבָקָר: וַיַּבְאֵוּ כָּל־חֲכָמִים הַעֲשִׂים →
אֲתָה כָּל־מִלְאָכָת הַקָּדֵשׁ אִישׁ־אִישׁ
מִמְלָא־כָתוֹ אֲשֶׁר־הַמָּה עֲשִׂים: וַיֹּאמֶר
אֱלֹמֶשׁ לְאָמֵר מְרַבִּים הַעַם לְהַבִּיא
עַדִי הַעֲבָדָה לְמִלְאָכָה אֲשֶׁר־צָוָה יְהוָה
לְעִשֵּׁת אֲתָה: וַיַּצְוֹ מֹשֶׁה וַיַּעֲבִירוּ כָל
גָּמְחָנָה לְאָמֵר אִישׁ וְאִשָּׁה אֶל־יְעַשֵּׂר
נוֹר מִלְאָכָה לְתְרּוּמָת הַקָּדֵשׁ וַיַּבְלָא

לקט בהיר

411

ל' (ב) מדי העבודה. יוכיר מכדי נורך² המכודן כר עטיף ונדי יומר מן התנין: א)lein צור נזוכה: ו' ויכלא. לבון מניינך³ (חונך): להספיק על הכתוב, חלון לרונו לפנים כי דבריהם, סלה' צמ"ס ז' ליט' מס' סמךת, חלון פירושו יומר מן', כמו מודדים מודדים ומוט שפירושו יומר מן וזה יותר מודם מדין⁴ כהילו חלמי יומר מן די, וכ' לרונו ברכות שלחן שבח מדרשת מלנכת האבנה לא מלחמת טענודה בעונס וצורך נורמר שאותמינו יתירים עוכדייט⁵ שנות ביזס וועשי מלגלהס ד' זות, חלון מלמה מומס לנוין נורץ קעונטה, שאלס העובוד ניליכא ככר לחד הס מניליכא ב' ככליים (סה' ג'): ב' כמו ז' (ב') וילסן בסגדס (פס' כ'ג' ו') ג' יכלת מנק (מלטס מ' י"ג) ג' מלול רטמן, והאן סמנינש סיין על הנע עטומו, ז' ג' ען האצלהם, שאצלה נאצש נפקחה ונצלמה, וענינו צוון מעינה, ולפ"י מנק למ"ד (ויאתונק' מילנוו) מאכית' כמו

זור החיים

וְסָבֵב מִלְאַתְּ מִמְעוֹן כָּלְרִיכָּה כַּכֶּל כְּבִיְחוֹ צִוָּס

הוּמָנוֹת:

וְזַהֲם כ-**צִיוֹן** הַלּוּ וָעֵד וְגַו.^(י) פִּירּוֹת מַדְרָאִים
בְּגַנְגַּחַ צַכָּס מַלְמָכָס כְּמוֹ שָׁתְּמָמִים מַנוּזָּס
תְּכִלָּת וְגַוּ וְטַל נַעֲזִים וְכָל כְּפָרְנָמִיס לְהַלֵּחַ חַעַנְכָּס
לִיס וְזַחַק סִינְגַּעַנְכָּס שָׁלָג כְּנִילָוּ וְדַחְרָיְוָס
וְיֻמְיָס כְּיַעֲטָסְקִים כְּיוֹ וְמַגְיָהִים מַלְמָכָהִים וְסָ

זדר בחדיר

(ה' ג. ה' קי' גדרין לקיים צוות דבר, והיא הכל מוכן לסת נחלהיהם, ולמה לא כן כל שמי' מומו נפצעם ח').

אוניברסיטאות

תרימת שמות לה לו ויבחלה

נתן בלבו הוא ואהלי אב בנו אחיסמך
למיטהך: כי מלא אתם חכמת לב
לעשوت כל מלאכת חרש וחוشب
ורקם בתכלת ובארוגמן בתולעת
השני ובשש וארבע עשי כל מלאכה
וחשב מחותבת: לו « ועשה בצלאל
ואהלי אב וכל איש חכם לב אשר
נתן יהוה חכמה ותבוננה בהמה
לדעת לעשית את כל מלאכת עברת
הקדש לכל אשר צווה יהוה: ב ניקרא
משה אל בצלאל ואלהי אב ואל
כל איש חכם לב אשר נתן יהוה
חכמה בלבו כל אשר נשאו לבו

ד-טנין

כל מריס טיס", סולן מהפכני שלחן וו מור בן כלב מפני קוג'ר
זעמן (ב"ב): (בד) פ"י סוף מmas שאותלו סכמוכג מלכ'ל
סמל מכמי נב' נקיומו בס' נדבו כמו צעטה נצנעלן ר'ך
ומומ�ה על וועדי מלכ'לה, עוד האטוויז ער'ן צומחלו סוח
ווקלענ'ק וו'ר' (ויסטנ'ם "סוכן" מיזעל) מלון מומס וו', וועטה

אנו במחיצת

יב') זכר לודיק נדריכת כי קו מוויס וממלדייס כל כרוכי):
ג'). ועשרה צנעלן וגוי' מה כל מליכתנו גלו.
 קאכ' וככל'ו: פטילו' ליקחת
 סנדיכ' מדין מה לך' לנשאות וויך יודק לומר
 ונטקה הלהגניות וכלהיגנא, וגוי ולמד מה טהומיין
 ז'ל (טנה מ"ע): כי כמי מליכתון כוון' סי' זמתקדש
 בסג'רין' לנשאות זקס' כל פרטוי' במיליכתך חטיך' יוכ'
 ומבהטמע' מבהכחויז'ס מוכן' כי צויס' לחד' ככינוי כל

אור בחר

גא) מילויים סכינים. ה兜ותם. ג) ופירוט נמן בלבטו נמן לו לא כוונת ערלה לה兜ות.

לה שלה מילא מון
הלבנון: עמודיו עשה כסף רפידתו ורב
אליני ונגבלא ושאני
ושרבני דאתי מון לבנון,
מרקבו ארgeom תובן רצוף אהבה מבנות
ופה יתיה דרב דבר: ירושלים: א' צאינה וראינה בנות ציון
ובתר ד' שלים יתיה

שי בניה ית ארוגא דסחרותא, דרוּא עמורא דעלמא, ובניה תרין לתי אבןיא די אצנע
תפנּוּ משא בחורב, דגוריון מון כספּ מזוקק, ושפּרין מון דרב טבר, ופרש וטלי מון
עליה ית פרוכתא דרכלא וארגונא, ובני ברכיא די עלי פּפורא הוות שיריא שכינטא
די, רשבון שמייה בירושלם מון כל ברכיא ארעה דישראל: א' בר אהה שלמה מלָא
לענבר ית חנכת בית מקדשא, ברוזא נפק בחיל ובן אמר, פּוקו ורעו רבבי פּלבאי
ראלא דישראל ועפּא דציוון ברטנא ובבלילא דבללו עפּא בית ישראל ית מלָא שלמה
ריש'

(ג) רפידתו. מטענו ומטענו על הכלות סתום זכ': מהנה מלון וכפלום וכלוות ולטאות: מבנות
מדרכבו ארgeom. וזה הפלום תהא מל' ורוכב על ירושלים יטילס ומלmiss לפּקד'ג':
לונגוט מעמוד לעמוד: תוכו רצוף. מלוד גלפט. (יל) בנות ציון, גיסס סמויין לו נזילה ונמלפין

מצודות ציון

הלבנון. שם ייר בארכן ישראלי: (ג) רפידתו. והນשל הוא על בני המקיש שהיה בין נפלא
ומפואר: (יל) עמודיו. הם העולים באהבעת מקומות
הארפני, ועל הכלמות שמעל להם יתלו היולן
צפה (טעס' ו). ודרך המקרה לנונות הפלגה האהבה
באש הבער ומחולב. וכן רשביה רשי א' אש שלבתה
שייח' חמורת ככס': רפידתו. המצתות שעיל הפירין
היו מפתיליז והרבג כל נשמה, כי היו מפתדים שיבאים לידי גלות: (ט) הפעם הרושאנה, אפרין. ואחר

מצודות ציון

הלבנון. שם ייר בארכן ישראלי: (ג) רפידתו. והן מה שעה ואחרן, ומטענו בין היה שעברתי והחדרתי מהם, והענין
שעליה משה והחפכל בעידן ישראלי: עד שהבאתי. והם משה ואחרן, ומטענו בין היה שעברתי והחדרתי מהם, והענין
עםכם לא תחולו להכנס לארכן עד שיגיע הקן, והם אמרו הננו ועלינו (בדרכו ד' מוכרים) וכוחם ויכוחם:
מי זאת עוללה מן המדבר. כניסה ישראל שעלה מן המדבר ומשעה הולכת בכל המרוינות, וזה עניין
מקוטות מורה: וענן הנה מטהו שלשה: וזה ערך שאל שחייא זיומ מטהו של שלמה: וענן שישים
గבורים. שעיס רכבותם הבאים אל הארץ כאשר פקר עליהם משה ואלעזר הכהן: מפחד בליליות. היה
מלומדי מלחה והרגו כל נשמה, כי היו מפחדים שיבאים לידי גלות: (ט) הפעם הרושאנה, אפרין. ואחר

(ט) אפרין עשה לו. וזה מועל שנקע מ مكان טילה, עתה לו הפלין מופם מכל לכבוד:

ריש'

מצודות ציון

(ט) אפרין. עתה חזהה לספר בשכח וויפי האפרין
הושבה באפרין (טוס' ג'). וכן אמרה הנה
עשה מאזו להעתלים עמה בו, וכח אמרה הנה
האפרין עשה מעצי הלבנון, מן המובהר במלחמות.

אבן ערוא

(ט) אפרין עשה לו המלך שלמה, ממשב' עד' יהלוא
זהורה עטרה לישונה בENV' בית' והה' מוכסה
בארודין אין אבן נהראה עם רב כספ' והוב לבכור:
על משכבי בלילה, שהיתה מבקשת דודה עד'
שמצאה אותו והביאו אל בית אמה, והיתה משבעת בנות ציון שלא יעדיה, וככאש היה בפרק רפהה
הגעיה אוור ודורה, וככאש ראה אותה מז' זאת עלה מן המדבר. ועם הנה מטהו שלשה מה ששים
גבורים. כי היה שלמה המלך החוץ לגורים ובאים ישימשו מטהו: מפחד בליליות. שמא חטפה לסתם
בעבור יפה, ואיך עלתה זאת מן המרכז לרבה, ועדור שלמה הזוך לבך את חזקתו החוץ לבני:

הפעם חולשיית. עד' שמאני השורדים. והם משה ואחרן, ומטענו בין היה שעברתי והחדרתי מהם, והענין

שעליה משה והחפכל בעידן ישראלי. אל הארין: השבעתי אתכם. אף על פי שנכנסה השכינה
עםכם לא תחולו להכנס לארכן עד' שיגיע הקן, והם אמרו הננו ועלינו (בדרכו ד' מוכרים) וכוחם ויכוחם:
מי זאת עוללה מן המדבר. כניסה ישראל שעלה מן המדבר בכל המרוינות, וזה עניין
מקוטות מורה: וענן הנה מטהו שלשה: וזה ערך שאל שחייא זיומ מטהו של שלמה: וענן שישים
గבורים. שעיס רכבותם הבאים אל הארץ כאשר פקר עליהם משה ואלעזר הכהן: מפחד בליליות. היה
מלומדי מלחה והרגו כל נשמה, כי היו מפחדים שיבאים לידי גלות: (ט) הפעם הרושאנה, אפרין. ואחר

מדרשי חז'ג'

(ט) אפרין וגו'. וכי יהודיה ביר' סיימון פטר קרא במשכין:
ארמן ר' תנומה אמר: זו פרדבת, בר' ביר' אמר: זה הכרת
שהובר נטבון מוכמו שנארם ויטש את הקושים למשכן
שלו, מעצי הלבנון שנארם נטבון שצוף אהבה, ור' יוז' אמר: זו
וכות תוהה, ולומדיה, ור' סיימון אמר: זו השכינה. (שם).

עצי טבים עומדים, מעדי עוזים, עמודיו עשה בסוף אלו שאמור ונאת
הוקשים צפה ודוב, מרכבו ארגמן שנארם ונשיטה פרכת
תכלת ואוגמן. תוכו צוף אהבה, ור' יוז' אמר: זו בות תורה
חוות צדיקם, ור' סיימון אמר: זו השכינה. (שהש"ר).

אפרין וגו'. וזה העולם, עשה לו המלך שלמה, המלך
שהשלום שלו, מעצי הלבנון שנבנה מכית קדרש הקושים
שלמתה רתנן משנית הארין אבן. היה שמי' והיה
אורה רלבון המכון נגדר בית קדרש הקושים שלטה, והוא
הו דרכטיב מכון לשבעתן מוכון נגדר שבתקן, עמודיו עשה
כסף כמו שנארם עמודיו שםים יופופ, רפידתו זוב אלוי
דרבי תורה שנארם הנחמים מזוב, מרכבו ארגמן כמו
שנארם לרוכב בשם' קרט, ווכו צוף אהבה ר' אדרז
נקראות, ולמה נקאות השיה שממנה והשתתל על הועלם,
עמודיו עשה כסף זה הרקען חקן חקן הקב"ה
ירופפו, ולמה קרי לייה כסף שהוא מכף על כל מעשה

בראשית, וכן הוא אמר השם מספרים כבוד אל, רפידתו
זהוב אל פירוד האין פירוט האילן שרדרין לדוח, מרכבו
ארמן כמו שנארם רוכב שםים בעורן, תוכו צוף אהבה. ר'
יוז' אמר: זו זכות התורה וחותם צדיקם העשויין בה, ר'
סימון אמר: זו השכינה. (שהש"ר).

פירומא והארין, עשה לו המלך שלמה המלך העומדים לפנים שרוי

שלו, מעצי הלבנון מושנארם ויעש את הארין עצי טבים,

עמודיו עשה כסף אל שמי' העומדים הגומדים לפנים שרוי

ספרנו

ן' תוכו רצוף אהבה. שהו שמי' כיריות כורבים תמנות
לחווות אהבת ה' את עמו: (א) צאינה וראינה והוא בית ה':
(ב) רפידתו. החיע שלו: מרכבו. והוא המרכיב המסתיר
אתם צבאות ה' בנות ציון שהבৎ שוחרה עשרה לישנה,
הקרות מבנים כי כן דרכ' ארמוני המלכים: רצוף.
ואו ואו הבהיר אשר בין המשכן שהיא קודס המרגלים
יש אומרים מן רצפת בתם ושת' ואחר א' (ט) שעינינו
וכין מקרש ראשון שהיא אחר כן:
ענין הצעת אבני בקרע. יש אומרים שהוא כמו
שרף מן וביר רצפה (ישעה ו) שפירותו גחלת, והוא השיר עניי באפרינו במקומו:

מדרשי חז'ג'

(א) בנות ציון. בונים המוציאים ליה במלחמות במילה ובכיצית. (שהש"ר).

שםו צמח ה' ויקהיל לצביה'

שיטיס נביי, וכל יסלהל עשו מלוחמת הפנימיות וסרכומניות מלחלו סמייסים חמושכל וסמכון נגד סמייסים ס"ל, וגנול ועטוי קמלולכה עשו מלוחמת גבניות, ולפפו לסת פהלוותם סגנולו נסם אסמייסים ומקץ (דנלים נב.). והעיקל שעדודה פנימיות צלול יהל נא גנות פכות, גלווע צו נינזעל כל עגוזת פasset יטברן. ועל דרכ וטה מר כוכוב (דנלים 7, 3) למ מקום ולב מגען, וכל אסוקף גועל מסקין (סגדlein נב.). כי סטוקפה סו על ידי גהומו, טקודר טאלדה מדי שעדודה ססוח ממייך צו, ומממת כל עגוזת ליינו כלוס נגד רומרום פצולו יטברן, רק שאטס לאטיין, לעיקל שקדטן על זה לה. אך שעניין, טפליין עטה לו המליך שלמה עמודיו עטה סוף כי מוטו לרוץ מהנשה כי (ט"ט"ט ג, ט) נב, צ' מלוכות סי' זמאנן כי מלוכת סטוכית ופנימיות, טו טהנאה נטהטס יטברן, וטח טמואס גענוש וטפלוט לרוץ. נקפני ילהיט נב עין אס. ועל דרכ וטה מר ויזבו כל השכנים כי ממלוכתו, טהיגיטו כוס נסמלולכה שקי עטלא דביס זמאנן זטכ סוף וגנטם תלם ומרגמן ומולעת ועוות ועדי בא. עיי בערבי נחל פ' תרומה (תקס"ב ד"ה דבר) אורכות בשם האליש (שה"ג, ט) וז"ל: וזה שאמר הכתוב במתהיה, אפרין שעשה לו המליך שלמה שהשלשים שלו מעשי הלבנון, מה בעץ לעציין, וכן עמודרו עשה בסוף פרידתו והב כי, מה בעץ לו בכפס וזהוב וארגמן, ומתוך חוכך צער אהבה מבנות ירושלים, הוא כינוי לישראל, ור"ל כי חיצוניות הרדר באמת מה בעץ בו, אלא בפניהם רצוף, ר"ל נצטרך אהבה וקרושת כל איש ויאש ישראל, ובאן נמצא כאן היה קדושת כל ישראל בירח לנין שם הרשות שכינה, עכ"ל. בב. עיי ריקאנט פ' תרומה עה"פ ואות התמורה, ואלו עשרה דברים מרומים לעשר ספריות, וע"ע מגיר משרות פ' ויקהיל מהדר"ק. נב. עיי ארחות צדיקים שער העונה ויל': העונה היא מידה טוביה, והיא היפוך הגאות,ומי שיש בו המידה הזאת, כבר השיב נפשו מכמה מיini רעות. וכי שהגיע אל מעלה זאת הנכברת, עושה מצוה ומתקבל שכר לפי גודל עונתו, כי העונה שורש העורה, יומעה קתן של העונה מתקבל לפני השם ברוך הוא אלף יותר ממעשה גדול של

נשאלהת, מה נל' קבilio העם מליכס מה תמדגה רק הל' מטה, כמו שטמוכ (פס' ג) ואס קבilio הל' ווד לדגנה בזוקה. גם למס קמו כולם ממליחתם ולן סני צל' לו צ' נסם. גס מה לוו נז' צמאניס להצעי, סטומר טיס לתקדש נזדק הצעט וליזונל. גס נמה קרלו טה מלולכה עגוזה, קיס לסת לומר מלוכיס כו' מידי סמלולכה. גס מה שטמוכ וו' מטה ויעזיו כי חיט הל' יעט' עוד מלולכה, הגל' הס חמורו דבר מלול צמאניסים נדגה, ויס' לו לומר הל' ביז'ו עד צו'. גס דיטה לסת לומר עטס מלוכיס לאטיין, לעיקל שקדטן על זה לה. אך שעניין, טפליין עטה לו המליך שלמה עמודיו עטה סוף כי מוטו לרוץ מהנשה כי (ט"ט"ט ג, ט) נב, צ' מלוכות סי' זמאנן כי מלוכת סטוכית ופנימיות, טו טהנאה נטהטס יטברן, וטח טמואס גענוש וטפלוט לרוץ. נקפני ילהיט נב עין אס. ועל דרכ וטה מר ויזבו כל השכנים כי ממלוכתו, טהיגיטו כוס נסמלולכה שקי עטלא דביס זמאנן זטכ סוף וגנטם תלם ומרגמן ומולעת ועוות ועדי

והנה נפקוק וו' מלול מומו [ר' ר' מל' מל']
במכם כו', קסקה דסי' לה למיימר סו' דרכ' מלול, ועל דרכ' וזה מה שטמוכ (קפלל ז, ג) למלכמתה בעסס, וסיל' למלוקה ממניין, ר"ל למלכמתה בעסס, וסיל' למלוקה ממני, נצמאנם מקרלה כנ"ל. חכל' מסק טיס חכס עלמי, ובקין מעטה פלה (פמ"ר יט, ז) שטוכטו טיס יסוד מלכמתה לילוע (ע"ט שט"ב פ"ה).
והנה כמייב' ייב' קומתמה למלכימין, ויל' על דרכ' שטמוכ ר' ביב' להן' עולה נפרטה לה' (דנלים ט, ז) נפקוק כל גען מסק' כי, זו'ל, לפ' דעת ר' ביב' קוח פועל, וגעלא, כמו (קקלם, י, י) וטכממה מהיה חט' געלאה, למ' נפק עצלי' יקם (ט"ט ה, ט), וטעטס מי' טאנדר גראטום, עכ"ל. ייל'ה, קומתמה טיל' עטמא סטעל' קומתמה חט' געלאה, וסיל' עטמא השגעלא. וחכו חכס צמלוכת ובקין צביא (ט"ז פ"ט מ"ג), נמל' קומתמה טיל' עטמא השגעלא. וטפעל' וטיח עטמא השגעלא.
זו'ו טהמלו זו'ל (עמיט ז) סטעל' למדאי מלכומי כי' וטכלמי יומר מוכלן, כי על ידי טהט פועל נטמלמידים, טיס סו' הצעל' וטמקבל. וו' ייב' קומתמה למלכימין, מרבים העם להביא מורי העבודה כי' (ל, ד-ט).

7 ויבאו כל החכמים העושים כי' איש על ידי טהט פועל נטמלמידים, טיס סו' הצעל' וטמקבל. איש מללאכטו ויאמרו אל משה מרבים העם להביא מורי העבודה כי' (ל, ד-ט).
שב ד"ה ולי נראה זיל': כל המדרות מחסド ולמטה, בשביל העולם הם, כי אם לא היה עולם למי ישפי חסר ורין ור חממי,ומי יאהבנו ומי יראונו, אבל חכם מבן וירוד הוא אפילו בל' עולם, עכ"ל. יט. עיי במד"ר (יט, ג) זו'ל: אמר שלמה על כל אלה עמדתי ופשפשת, ופרשא של פחה אדומה קחרתי כיון שהייתי יגע בה ודורש וחוקר בה אמרתי אהכמה והיא רחואה מני. ב. פ", מ"ש 'בעל' משה גור.

פרשת פקודי

ממנו היה. ג' לeson שמנועת ברכיה ופקודות כה"ה (נרטבים מה, ה) ופקד פקידים. ד' לeson וכלה וכספעה, כה"ה (פס, ה, ו) פקד מה טלה כו'.

אליה פקורי המשכנן משכנן העדרות אשר פוקד על פי משה עבדות העולם ביד איתמר בן אהרן הכהן (המ, כה). הרמתי פירוט פסוק זה, על פי סידור (עמ"ר נ, ח) שמנשה מקצתו יש לכפל מענה קטע. וזה מלה פקודי כו', נגד מה ש商量נו על קטע (שםומ, נ, ז) מלה מלה כו', כי זה לעומת ופה פקידות טה וטהר על ידי שמחמים כל חלק ומלמד תגמילים אלו נגע תמיוני ברכליה. וכן שזכירים וסהרפשע ממילא מה שהכרון במקצת, ומלה פקד מצמץ להמספיע ולאמקצת, כמו שקבעו שמקילה (שםיש, סב, ז) שפירושו לפנות מה חמילה לנפוחות מה חמינות. ובזה יפורט כמה פסוקים במדגריס מעניין ספרידה, ה' (נרטב מה, כה) פקוד פקוד מהליא והמכתש כו', ר"ל ש hollowis יפקוד וימיל מה שפקוד שאות חמiron שלאס.

ובן פקוד פקדתי חמיכס והט שעתוי לאס חמיליס (שםומ, ג, ט), שעהין ידווע שסתערם דקדוכס וסנטערם חמיכס וט העומת זה, חמילא שמילנא (יטוקלן כו, ז)

ועשית אדרון עשי שטים (עי' ג, ה). במלט (שם"ר ג, ה) סדר סדר לכמיג (מאליס קיט, קל) פfram דנגייך ייליא, פfram קאנ"ס צולוס כו'. אמרתוי, כי מלה סומ' מלה ז, כי מלה טום יקסוד מלה (עי' ט"ז פ"ז) שנתקע ונפחת מלה יקסוד מלה, וו מלה ז' וכו'. ועל דרך זאת יפוץ סמלט סס מוכן להמלטה הפניות כל כל כס. ולבן יטו מלה ויעביו כו' מלה יעכו עוד מליחכה למורתם סקוט, ר"ל סמלטה פלצות לרים קודס על ידי סנדלה.

ווייש את הכירור במורות החזבות כו' (המ, ט). פירשו סמקודיס (טל"ה) ויקלה מלה מלה ג, נקס פיקונגי טאנטיס סמגיות קאנ'ן סי' מסמכלות זו כדי שיקתכל טכנן צהוילס טנלהיט נאכיה, עיין סס כי'.

ואפשר שלפעם וס טה כהיר דוקה מן חותם סמללה, כדי סיוטן זו מיס למתוך צו ידים ורגליים, סטול רומו על אלהנות וילחות וסומונס ב', סיודע טאטמה טגדולה טה מלהות נשים (ר"מ ז' ותמן (ז' מלה) צמונת מהלך (ומ"ה רכם), ולטקה מה שפגמו מלה לאטיך, שטאפיידו טוי קומות מן טג' לרשותם, כמו שכתכמי שטלה צמונת מהלך (פי' משפטים דף לעמ) כמו מה שפגמו מלה לאטיך, שטאפיידו טוי קידוע. וזהו ועשית מלה נמת כו' (שםומ, ג, יט) וכו'.

הగואה, וכן אמרו רבותינו (ברכות ה): אחד המורה ואחד הממעיט ובכבר שיזכיר לבו לשמים. אבל מעשה של הגואה אינו מתקבל לפני השם ברוך הוא, כי היא תועבת נשוא וכו'. בד. עי' קהילת יעקב אות נון باسم עמק המלך ש"א פ"ג. בה. וזה: גם צריך הכהן לדאות בשעת וירית הדם האיש והאשה המתכפרין בקרבן, ובבעבור שאסור להסתכל באשה, בגין שעשו הכהן במראות החזבות, כי כשחכהן מקרב קרבן נשים מסתכל בכירור ורואה בו פרצוף האשה המביאה קרבן. כו. עי' למללה פ' בשלה דה ויהי ידו, הערה פב פג. בז. עי' למללה פ' כי חזא דה שיד דה ודחזו ממנה.

שם ח' צמח ה' ויקהיל לצבי

